

Hallituksen esitys Eduskunnalle Islannin, Norjan, Ruotsin ja Tanskan kanssa tulo- ja varallisuusveroja koskevan kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tehdyn sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Islannin, Norjan, Ruotsin ja Tanskan kanssa tulo- ja varallisuusveroja koskevan kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi maaliskuussa 1983 tehdyn sopimuksen.

Sopimus rakentuu pääasiallisesti Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) vuonna 1977 laatimalle kahdenkeskiselle mallisopimukselle. Ne mallisopimukseen tehdyt muutokset, jotka ovat tarpeen sen saattamiseksi monenkeskiseen muotoon, ovat peräisin Euroopan vapaakauppaliiton (EFTA) piirissä vuonna 1969 laaditusta luonnoksesta monenkeskiseksi verosopimukseksi. Sopimus sisältää määräyksiä, joilla sopimusvaltiolle myönnetään oikeus verottaa eri tuloja ja erilajista varallisuutta, kun taas toisen sopimusvaltion on vastaavasti luovuttava käyttämästä omaan verolainsäädäntöön perustuvaa verottamisoikeuttaan tai muulla tavoin myönnettävä huojennusta verosta, jotta kansainvälinen kak-

sinkertainen verotus vältetään. Lisäksi sopimuksessa on muun muassa syrjäntäkieltoa koskevia määräyksiä. Sopimukseen liittyy pöytäkirja, joka on sopimuksen olennainen osa.

Sopimus tulee voimaan 30 päivänä siitä päivästä, jona kaikki sopimusvaltiot ovat ilmoittaneet Suomen ulkoasiainministeriölle, että sopimuksen voimaantulolle kussakin valtiossa vaadittavat toimenpiteet on suoritettu. Voimaantulon jälkeen sopimuksen määräyksiä sovelletaan tuloon, joka saadaan voimaantuloa lähinnä seuraavan tammikuun 1 päivästä alkaen, ja varallisuuteen, josta veroa on suoritettava voimaantuloa toiseksi seuraavana kalenterivuotena tai sen jälkeen toimitettavan verotuksen perusteella.

Esitykseen sisältyy lakiehdotus sopimuksen eräiden lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta. Laki on tarkoitus saattaa voimaan samanaikaisesti sopimuksen kanssa.

YLEISPERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja asian valmistelu

1.1. Nykyinen tilanne

Suomen ja muiden Pohjoismaiden välillä voimassa olevat tulo- ja varallisuusveroja koskevat sopimukset kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tehtiin, Tanskan kanssa 7 päivänä huhtikuuta 1964 (SopS 2/65, muutettu 15/71 ja

26/72), Norjan kanssa 12 päivänä tammikuuta 1972 (SopS 70/73), Islannin kanssa 2 päivänä maaliskuuta 1972 (SopS 55/73) ja Ruotsin kanssa 27 päivänä kesäkuuta 1973 (SopS 42/77, muutettu 6/81).

Pohjoismaiden välistä monenkeskistä verosopimusta koskevasta kysymyksestä keskusteltiin jo 1960-luvulla. Niinpä Pohjoismaiden neuvosto esitti suosituksessaan no 10/1964, että hallitukset tutkisivat mahdollisuuksia tehdä monenkeskinen

verosopimus, joka pääasiallisesti olisi OECD:n mallisopimuksen mukainen. Kysymystä monenkeskisestä sopimuksesta käsiteltiin kuitenkin samanaikaisesti myös laajemmassa yhteydessä. Vuonna 1964 päätti nimittäin Euroopan vapaa-kauppaliitto (EFTA) asettaa työryhmän tutkimaan mahdollisuuksia tehdä EFTA-valtioiden välinen monenkeskinen verosopimus. Tähän työhön ottivat osaa kaikki Pohjoismaat, lukuun ottamatta Islantia, joka työryhmän toiminta-aikana ei vielä ollut EFTA:n jäsen. Työryhmän toiminnan tuloksena syntyi vuonna 1969 sopimusluonnos, joka ei kuitenkaan johtanut monenkeskiseen sopimukseen. Sen jälkeen kun EFTA:n piirissä toimineen ryhmän työ oli saatu päätökseen ja luonnos Pohjoismaiden väliseksi verosopimusta koskevaksi monenkeskiseksi virka-apusopimukseksi oli valmistunut vuonna 1971, otettiin monenkeskistä Pohjoismaiden välistä tulo- ja varallisuusverosopimusta koskeva kysymys jälleen esille. Alustavien keskustelujen jälkeen päätettiin vuoden 1972 syksyllä, että pyritään laatimaan tällainen sopimus.

Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestö (OECD), jonka jäseniä kaikki Pohjoismaat ovat, suositti jäsenmailleen vuonna 1977 muun muassa, että ne tarkistaisivat keskenään tekemänsä tulo- ja varallisuusverosopimukset ja tällöin ottaisivat huomioon OECD:n suosituksen liittyvän mallisopimuksen. Tämän suosituksen johdosta on Suomen ja muiden Pohjoismaiden välillä voimassa olevia kahdenkeskisiä tulo- ja varallisuusverosopimuksia pidettävä eräiltä osin vanhentuneina ja siten tarkistusta kaipaavina. Lisäksi on OECD vuonna 1963 ja uudelleen vuonna 1977 suosittanut, että ne jäsenmaat, jotka pitävät sitä tarkoituksenmukaisena, tutkisivat mahdollisuuksia tehdä keskenään monenkeskisiä sopimuksia mallisopimuksen pohjalta. Vielä on nykyisten, Pohjoismaiden kanssa tehtyjen sopimusten allekirjoittamisen jälkeen tapahtunut olennaisia muutoksia näiden maiden verolainsäädännössä.

Edellä olevista syistä on ollut tarkoituksenmukaista tehdä muiden Pohjoismaiden kanssa monenkeskinen tulo- ja varallisuusverosopimus, joka korvaa kaikki tällä alalla näiden maiden kanssa voimassa olevat kahdenkeskiset sopimukset.

1.2. Asian valmistelu

Pohjoismaiden välisen monenkeskisen tulo- ja varallisuusverosopimuksen valmistelutyö aloitettiin

vuonna 1972. Työn pohja-asiakirjana käytettiin aluksi luonnosta, joka pääasiallisesti rakentui OECD:n sopimusluonnokselle vuodelta 1963, mutta joka myös sisälsi eräitä määräyksiä, jotka oli otettu nykyisistä Pohjoismaiden välisistä kahdenkeskisistä sopimuksista. Ne muutokset, jotka olivat tarpeen kahdenkeskisen mallisopimuksen saattamiseksi monenkeskiseen muotoon, otettiin EFTA:n piirissä laaditusta luonnoksesta monenkeskiseksi sopimukseksi. Sen jälkeen kun OECD oli vuonna 1977 laatinut uuden kahdenkeskisen mallisopimuksen, muotoiltiin monenkeskinen sopimusluonnos uudelleen tämän uuden mallisopimuksen pohjalta. Monenkeskistä sopimusta koskevat neuvottelut päättyivät Kööpenhaminassa 12 ja 13 päivänä kesäkuuta 1980. Viimeksi mainittuna päivänä parafoitiin ruotsin kielellä laadittu luonnos Suomen, Islannin, Norjan, Ruotsin ja Tanskan väliseksi sopimukseksi tulo- ja varallisuusveroja koskevan kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi sekä tähän sopimukseen liitettäväksi, sopimuksen olennaisen osan muodostavaksi pöytäkirjaksi.

Verosopimusneuvottelukunta on antanut lausuntonsa asiasta.

Sopimus allekirjoitettiin Helsingissä 22 päivänä maaliskuuta 1983.

Sopimus noudattaa pääasiallisesti, kuten edellä on mainittu, OECD:n vuonna 1977 laatimaa mallia kahdenkeskiseksi verosopimukseksi. Eräitä poikkeamia mallisopimuksesta esiintyy kuitenkin. Nämä poikkeamat ovat sekä muodollisia että aineellisia. Muodolliset poikkeamat johtuvat pääasiallisesti siitä, että esillä oleva sopimus on monenkeskinen, kun taas OECD-sopimus on muotoiltu kahdenkeskisten sopimusten malliksi.

Aineelliset poikkeamat johtuvat ensisijaisesti eri Pohjoismaiden verolainsäädäntöjen ja näissä maissa noudatetun verosopimuskäytännön erityispiirteistä. Osingon (10 artikla) myyntivoiton (13 artikla) ja eläkkeiden (18 artikla) verotusta koskevat määräykset ovat esimerkkejä tällaisista poikkeamista. Joillakin sopimuksen määräyksillä, esimerkiksi sopimusvaltion rannikon ulkopuolella tapahtuvaa liiketoimintaa tai työtä (21 artikla) sekä kuolinpesää (24 artikla) koskevilla verotusmääräyksillä, ei ole vastinetta mallisopimuksessa. Verotusoikeuden rajoittamista koskevat määräykset (26 artikla) johtuvat sopimuksen monenkeskisestä luonteesta eikä niitä tästä syystä tietenkään ole mallisopimuksessa. Poikkeuksista osalla keskinäistä sopimusmenettelyä koskevista (28 artikla) määräyksistä on erityisasema. Nämäkin määräykset on nähtävä sopimuksen monenkeskistä tausta-

taa vasten. Lopuksi on osa niistä määräyksistä, jotka esiintyvät eräissä nykyisissä kahdenkeskisissä sopimuksissa, otettu monenkeskiseen sopimukseen, esimerkiksi toimivaltaisten viranomaisten mahdollisuutta tehdä erityisiä sopimuksia tietyissä tapauksissa koskevat määräykset (28 artiklan 3 kappale). Sopimuksen määräykset on otettu osittain itse sopimukseen, osittain pöytäkirjaan. Sopimus sisältää periaatteessa kaikkien Pohjoismaiden välillä voimassa olevat verotusmääräykset ja muut määräykset, kun taas pöytäkirjaan on otettu toisaalta sellaisia määräyksiä, jotka koskevat vain osaa valtioista, esimerkiksi erityismääräyksiä, jotka on katsottu välttämättömiksi kahden valtion välisten, näiden maiden yhteisestä maarajasta johtuvien vero-ongelmien ratkaisemiseksi. Toisaalta pöytäkirjaan on otettu eräitä tulkintamääräyksiä ja muita määräyksiä, jotka eivät ole luonteeltaan sellaisia, että olisi katsottu tarpeelliseksi sisällyttää ne itse sopimukseen.

Suomi, Ruotsi ja Tanska soveltavat veronhyvitysmenetelmää sekä Islanti ja Norja vapautusmenetelmää päämenetelmänä kaksinkertaisen verotuksen poistamiseksi.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Sopimuksen tarkoituksesta johtuu, että sopimusvaltio ja muut sopimuksessa tarkoitettujen verojen saajat eivät käytä verottamisoikeuttaan sopimuksessa määrättyissä tapauksissa tai että ne sopimuksessa edellytetyllä tavalla muutoin myöntävät huojennusta verosta. Sopimusmääräysten soveltaminen merkitsee Suomen osalta tällöin, että valtio ja kunnat sekä evankelisluterilaisen kirkon ja ortodoksisen kirkkokunnan seurakunnat luopuvat vähäisestä osasta verotulojaan, jotta kansainvälinen kaksinkertainen verotus vältettäisiin.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Sopimuksen sisältö

1 artikla. Tässä artiklassa määritetään ne henkilöt, joihin sopimusta sovelletaan. Artikla on asiallisesti OECD:n mallisopimuksen mukainen.

2 artikla. Verot, joihin sopimusta sovelletaan, määritellään ja mainitaan tässä artiklassa. Artiklan 3 kappaleessa oleva eri valtioiden veroja koskeva luettelo perustuu sopimuksen allekirjoitamishetkellä vallinneisiin olosuhteisiin. Luettelo on tyhjentävä. Sopimus voi kuitenkin koskea myös myöhemmin käyttöön otettavia veroja, jos nämä ovat samanlaisia tai pääasiallisesti samanluonteisia kuin luettelut verot (4 kappale). Artiklan 5 kappaleen mukaan sopimusta ei sovelleta erityiseen arpajaisista ja vedonlyönnistä saadun voiton verottamiseen. Perinnöstä ja lahjasta suoritettavat verot jäävät myös sopimuksen soveltamisalan ulkopuolelle. Suomi on kuitenkin tehnyt Norjan, Ruotsin ja Tanskan kanssa erityisiä sopimuksia perinnön tai jäämistön kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi. Tanskan kanssa tehtyä sopimusta voidaan soveltaa myös lahjaan.

3—5 artikla. Näissä artikloissa määritellään eräät sopimuksessa esiintyvät sanonnat. Eräin poikkeamin artiklat ovat OECD:n mallisopimuksen mukaisia. Määritelmiä on myös sopimuksen muissa artikloissa. Niinpä esimerkiksi sanonnat "osinko", "korke" ja "rojalti" määritellään niissä artikloissa, joissa käsitellään näiden tulolajien verotusta (10, 11 ja 12 artikla). Sopimuksen 3 artiklan 1 kappaleen a kohdan mukaan sanonnat "Tanska", "Suomi", "Islanti", "Norja" ja "Ruotsi" käsittävät myös kunkin valtion aluevesien ulkopuolella olevan alueen, jota tavallisesti kutsutaan "mannerjalustaksi". Tanskan, Suomen ja Norjan osalta jätetään soveltamisalan ulkopuolelle eräitä nimettyjä alueita, joilla näillä valtioilla on suvereniteetti. Nämä määräykset ovat Norjan ja Tanskan osalta yhtäpitäviä niiden määräysten kanssa, jotka sisältyvät nykyisiin Suomen ja näiden valtioiden väliin kahdenkeskisiin sopimuksiin. Nyt esillä oleva sopimus voidaan kuitenkin 30 artiklan määräysten nojalla laajentaa käsittämään myös soveltamisalan ulkopuolelle jätetyt alueet. Tällainen laajentaminen voi tapahtua diplomaattiteitse noottienvaihdolla ilman,

että sopimusta tarvitsee muuttaa. Sanonta "Suomi" ei Suomen kunnallisveron osalta käsitä Ahvenanmaan maakuntaa, joten sopimusta ei maakunnassa sovelleta tähän veroon. Sopimuksen laajentaminen käsittämään maakunta kunnallisveron osalta edellyttää Ahvenanmaan maakuntapäivien suostumusta, joka voidaan antaa jo ennen sopimuksen voimaantuloa. Vastaavia määräyksiä on myös voimassa olevassa Ruotsin kanssa tehdyssä sopimuksessa ja eräissä muissa aikaisemmissa Suomen tekemissä verosopimuksissa. Kaikki nämä sopimukset on laajennettu käsittämään Ahvenanmaan maakunta. Tarkoituksena on, että monenkeskistä Pohjoismaiden välistä sopimusta laajennetaan vastaavasti. Sopimuksen 4 artikla sisältää määräyksiä siitä, missä henkilön kotipaikan on katsottava olevan sopimuksen tarkoittamassa mielessä. Artikla on asiallisesti OECD:n mallisopimuksen mukainen. Kiinteää toimipaikka koskevilla 5 artiklan määräyksillä on merkitystä etenkin 7 artiklan soveltamisen kannalta. Sopimusvaltiossa olevaa yritystä, joka harjoittaa liiketoimintaa toisessa valtiossa, voidaan nimittäin verottaa liike-tulosta tässä toisessa valtiossa vain, jos yrityksellä on kiinteä toimipaikka siellä (7 artiklan 1 kappale). Sanonnan "kiinteä toimipaikka" sisällöllä on lisäksi merkitystä 5 artiklan 2 kappaleessa olevan niin sanotun 183-päivän säännön soveltamisen kannalta. Tästä syystä on sanonnan "kiinteä toimipaikka" tarkka määrittely ratkaisevan tärkeää. Tällainen määrittely sisältyy 5 artiklaan. Artiklan määräykset ovat täysin mallisopimuksen vastaavien määräysten mukaiset. Erittäin tarkasta määritelmästä huolimatta on odotettavissa, että 5 artikla aiheuttaa tulkintakiistoja. Sopimukseen liittyvän pöytäkirjan I kohdassa on säännelty pari tapausta, jotka ovat aiheuttaneet vaikeuksia käytännössä. Molemmissa tapauksissa on kysymys 5 artiklan 3 kappaleessa olevan kahdentoista kuukauden säännön tulkinnasta ja soveltamisesta. Ensimmäinen tapaus koskee tilannetta, jossa sopimusvaltiossa oleva yritys harjoittaa rakennus- tai asennustoimintaa toisessa valtiossa samanaikaisesti useissa paikoissa, ja toiminta jossakin tai joissakin näistä paikoista, mutta ei kaikissa, kestää yli kahdentoista kuukauden ajan. Toinen tapaus koskee sopimusvaltiossa olevaa yritystä, jolla on toisessa valtiossa useita peräkkäisiä paikkoja, jossa harjoitetaan rakennus- tai asennustoimintaa, ja toiminnan yhteenlaskettu aika on yli kaksitoista kuukautta. Molemmissa tapauksissa voivat niiden valtioiden toimivaltaiset viranomaiset, joita asia koskee, pyrkiä sopimuksin ratkaisemaan, muo-

dostavatko tällaiset paikat yhdessä kiinteän toimipaikan toisessa valtiossa.

6 artikla. Tähän artiklaan sisältyvät kiinteästä omaisuudesta saadun tulon verottamista koskevat määräykset. Artiklan 1—3 ja 5 kappale ovat asiallisesti OECD:n mallisopimuksen mukaiset. Artiklan 4 ja 6 kappale on otettu sopimukseen Suomen aloitteesta. Kiinteästä omaisuudesta saatuu tuloon rinnastetaan viimeksi mainittujen määräysten mukaan muun muassa tulo, joka saadaan kiinteistöyhtiön osakkeen tai muun yhteisöosuuden perusteella hallitun huoneiston vuokralleannosta. Niin ollen voidaan esimerkiksi tulosta, jonka suomalaisen asunto-osakeyhtiön osakkeenomistaja saa niin sanotun osakehuoneiston vuokralleannosta, verottaa Suomessa.

7 artikla. Tämä artikla on asiallisesti OECD:n mallisopimuksen vastaavan artiklan mukainen. Artiklan mukaan sopimusvaltiossa olevan yrityksen saamasta liike-tulosta voidaan verottaa toisessa sopimusvaltiossa vain, jos yritys harjoittaa toimintaansa viimeksi mainitussa valtiossa olevasta kiinteästä toimipaikasta. Sanonta "kiinteä toimipaikka" määrittää 5 artiklassa. Sopimukseen liittyvän pöytäkirjan II.3 ja 4 kohdassa on erityisiä määräyksiä sellaisen yrityksen liike-tulon verottamisesta, jonka toiminta käsittää poroaitojen rakentamisen ja kunnossapidon Suomen ja Norjan välisellä valtakunnanrajalla.

8 artikla. Tämä artikla sisältää kansainvälisestä meri- ja ilmakuljetuksesta saadun tulon osalta poikkeuksia 7 artiklan määräksiin. Tällaisesta tulosta verotetaan vain siinä sopimusvaltiossa, jossa yrityksen tosiasiallinen johto on (1 kappale). Tätä pääsääntöä täydennetään samassa kappaleessa olevalla määräyksellä sen tapauksen varalta, että valtio, jossa yrityksen tosiasiallinen johto on, ei ole sama kuin yrityksen kotivaltio. Täydentävä määräys merkitsee tällaisessa tapauksessa, että yrityksen tulosta verotetaan vain yrityksen kotivaltiossa siltä osin kuin valtio, jossa yrityksen tosiasiallinen johto on, ei voi käyttää pääsäännön mukaista verotusoikeutta. Pöytäkirjan V kohta sisältää lisäpoikkeuksen 8 artiklan 1 kappaleen pääsäännöstä. Jos meri- tai ilmakuljetusyrityksessä on useita osakkaita, jotka asuvat eri Pohjoismaissa, voidaan verotusoikeus tietyin edellytyksin jakaa kotivaltioiden kesken.

9 artikla. Etuyhteydessä keskenään olevien yritysten saamaa tuloa saadaan tämän artiklan mukaan oikaista, jos perusteetonta voitonsiirtoa voidaan näyttää. Suomessa tällä määräyksellä on merkitystä verotuslain 73 §:n 1 momentin (260/65) soveltamisen kannalta.

10 artikla. Osingosta voidaan verottaa siinä sopimusvaltiossa, jossa osingon saaja asuu (1 kappale). Jos kuitenkin osingon saajana on suomalainen yhtiö, osinko on Suomessa vapautettu verosta samassa laajuudessa kuin suomalaiselta yhtiöltä saatu osinko on vapautettu verosta Suomen verolainsäädännön mukaan (8 kappaleen ensimmäinen alakappale). Viittaus Suomen verolainsäädäntöön tarkoittaa tällä hetkellä elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 6 §:n 1 momentin 5 kohtaa (846/80) sekä 2 ja 3 momenttia (821/78). Osingosta voidaan artiklan 3 kappaleen mukaan verottaa myös siinä sopimusvaltiossa jossa osingon maksavan yhtiön kotipaikka on (lähdevaltio). Tällöin vero lähdevaltiossa on OECD:n mallisopimuksen mukaisesti rajoitettu 5 prosenttiin osingon kokonaismäärästä, jos osingon saajana on yhtiö, joka välittömästi hallitsee vähintään 25 prosenttia osingon maksavan yhtiön pääomasta, ja muissa tapauksissa 15 prosenttiin osingon kokonaismäärästä, jollei osingon verottamista lähdevaltiossa olevan kiinteän toimipaikan tai kiinteän paikan tulona koskevia 2 kappaleen määräyksiä ole sovellettava. Syntynyt kaksinkertainen verotus poistetaan, milloin Suomi on osingon saajan kotivaltio, veronhyvityksellä 25 artiklan 2 kappaleen a kohdan määräysten mukaisesti. Vaikka eri Pohjoismaiden verolainsäädännöt rakentuvatkin keskenään pääasiallisesti yhtenäisille periaatteille, on kuitenkin niiden välillä tärkeitä kansallisia eroja, erityisesti yhteisöjen saaman tulon ja osingon verottamisessa. Tästä syystä ei ole ollut mahdollista päästä yhtenäisiin sopimusmääräyksiin osingon osalta. Näin ollen voidaan islantilaisen yhtiön maksamasta osingosta suoritettava Islannin veroa korottaa 5 prosentista 15 prosenttiin, sikäli kuin osinkoa on vähennetty islantilaisen yhtiön tulosta Islannissa toimitetussa verotuksessa (4 kappale). Niin kauan kuin norjalaisilla yhtiöillä on oikeus valtionverotuksessa vähentää jaettua voittoa, Norja voi lähdeverona periä veroa osingosta enintään 15 prosenttia enintään 5 prosentin asemesta (5 kappale). Vastaanottavan yhtiön kotivaltiossa 8 kappaleen mukaan myönnettävä vapautus tanskalaisen tai islantilaisen yhtiön maksamasta osingosta suoritettavasta verosta on tehty riippuvaiseksi tiettyjen lisäehtojen täyttymisestä. Tanskalaisen yhtiön maksaman osingon osalta on kaksi vaihtoehtoista lisäehtoa verosta vapautumiselle, sikäli kuin tähän osinkoon sisältyy muuta osinkoa, jonka tanskalainen yhtiö on saanut Pohjoismaiden ulkopuolella olevasta yhtiöstä. Ensimmäinen ehto on, että viimeksi mainitusta yhtiöstä saatu osinko on

verotettu Tanskassa (8 kappaleen kolmannen alakappaleen a kohta). Tässä tapauksessa myönnetään vapautus verosta ensimmäisen alakappaleen mukaan. Jos ei-pohjoismaisen yhtiön maksamasta osingosta sitä vastoin ei ole verotettu Tanskassa, sovelletaan verovapautta koskevaa määräystä tältä osin vain siinä tapauksessa, että osingon saava yhtiö olisi vapautettu ei-pohjoismaisen yhtiön maksamasta osingosta suoritettavasta verosta, jos osingon saava yhtiö olisi välittömästi omistanut ei-pohjoismaisen yhtiön osakkeet (8 kappaleen kolmannen alakappaleen b kohta). Islantilaisen yhtiön maksaman osingon osalta myönnetään ensimmäisen alakappaleen mukainen vapautus verosta vain sikäli kuin osinkoa ei saa vähentää islantilaisen yhtiön tulosta Islannissa toimitettavassa verotuksessa (8 kappaleen neljäs alakappale). Artiklan 9 kappaleen mukaan voivat toimivaltaiset viranomaiset sopia keskenään, että laitos, joka tarkoituksensa perusteella on vapaa osingosta suoritettavasta verosta kotivaltiossaan, vapautetaan osingosta suoritettavasta verosta lähdevaltiossa.

11 artikla. OECD:n mallisopimuksesta poiketen korosta verotetaan artiklan 1 kappaleen mukaan vain siinä sopimusvaltiossa, jossa koron saaja asuu, jollei koron verottamista lähdevaltiossa olevan kiinteän toimipaikan tai kiinteän paikan tulona koskevia 2 kappaleen määräyksiä ole sovellettava. Tämä sääntely vastaa sitä käytäntöä, jota Suomi pyrkii noudattamaan neuvotellessaan verosopimuksista. Sääntely voidaan nähdä myös sitä taustaa vastaan, että luonnollisen henkilön, joka ei asu Suomessa, ja ulkomaisen yhteisön on tulo- ja varallisuusverolain (1043/74) 5 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan vain eräissä harvinaisissa ja vähämerkityksellisissä tapauksissa suoritettava Suomesta saadusta korosta veroa täällä.

12 artikla. Rojaltista verotetaan vain siinä sopimusvaltiossa, jossa rojaltin saaja asuu (1 kappale), jollei rojaltin verottamista lähdevaltiossa olevan kiinteän toimipaikan tai kiinteän paikan tulona koskevia 2 kappaleen määräyksiä ole sovellettava. Artiklan määräykset ovat asiallisesti OECD:n mallisopimuksen vastaavien määräysten mukaiset. Rojaltia, joka maksetaan kiinteän omaisuuden käyttöoikeudesta sekä kaivoksen tai muiden luonnonvarojen hyväksikäytöstä, verotetaan 6 artiklan mukaan.

Suomen puolelta esitettiin sopimusneuvotte- luissa toivomus, että sopimuksessa tulisi antaa lähdevaltiolle oikeus periä veroa rajoitetun verokannan mukaan niin sanotusta teollisuusrojaltista. Muut valtiot vastustivat kuitenkin tällaista

määräystä. Yksimielisyyteen päästiin kuitenkin siitä, että Suomen ja muiden sopimusvaltioiden välillä on aloitettava neuvottelut asiasta, jos Suomen ja useimpien muiden OECD:n teollistuneiden jäsenvaltioiden välisten verosopimusten mukaan Suomelle on myönnetty oikeus periä veroa Suomesta maksetusta teollisuusrojalista. Määräystä on pöytäkirjan VI kohdassa.

13 artikla. Myyntivoiton verottaminen säännellään tässä artiklassa. Kiinteän omaisuuden luovutuksesta saadusta voitosta voidaan OECD:n mallisopimuksen mukaisesti verottaa siinä valtiossa, jossa omaisuus on (1 kappale). Asunto-osakeyhtiön osakkeen ja muun kiinteistöyhteisön osuuden luovutuksesta saatua voittoa koskeva 2 kappaleen määräys on otettu sopimukseen Suomen pyynnöstä. Artiklan 3 kappaleen määräykset ovat asiallisesti OECD:n mallisopimuksen vastaavien määräysten mukaiset. Voitosta, joka saadaan laivan tai ilma-aluksen luovutuksesta, verotetaan 4 kappaleen ensimmäisen lauseen mukaan vain siinä valtiossa, jossa yrityksen tosiasiallinen johto on. Tämän kappaleen toisen lauseen osalta viitataan 8 artiklan 1 kappaleen vastaavaa määräystä koskevaan selostukseen. Meri- ja ilmakuljetusyritysten tuloverotusta koskevia 8 artiklan 1 kappaleen määräyksiä selostettaessa mainitaan myös, että tiettyjä erityismääräyksiä, jotka tarkoittavat verotusoikeuden jakamista, on otettu sopimukseen niiden tapausten varalta, jolloin tällaisessa yrityksessä on useita osakkaita, joilla on kotipaikka eri valtioissa (pöytäkirjan V kohta). Vastaava jako voidaan pöytäkirjan juuri mainitun kohdan mukaan suorittaa myyntivoiton verotuksessa. Muun kuin 1—4 kappaleessa tarkoitettun omaisuuden luovutuksesta saadusta voitosta verotetaan pääsääntöisesti vain luovuttajan kotivaltiossa (5 kappale). Tästä säännöstä tehtävistä poikkeuksista määrätään 6 ja 7 kappaleessa. Näiden kappaleiden määräyksillä on vastine niissä voimassa olevissa verosopimuksissa, jotka Suomi on tehnyt Norjan ja Ruotsin kanssa.

14 artikla. Itsenäisestä ammatinharjoittamisesta saatua tuloa verotetaan vain siinä sopimusvaltiossa, jossa tulo saaja asuu, jollei hänellä ole ammattinsa harjoittamista varten toisessa sopimusvaltiossa kiinteää paikkaa, esimerkiksi vastaanotto- tai toimistohuoneistoa. Viimeksi mainitussa tapauksessa voidaan kiinteään paikkaan kuuluvasta tulosta verottaa siinä valtiossa, jossa tämä kiinteä paikka on. Artikla on asiallisesti OECD:n mallisopimuksen mukainen.

15 artikla. Yksityisestä palveluksesta saadun tulon verotusta säännellään tässä artiklassa, joka

noudattaa OECD:n mallisopimuksen pääperiaatteita. Tuloa voidaan siis pääsääntöisesti verottaa siinä valtiossa, jossa työ tehdään (1 kappale). Poikkeuksen muodostavat tietyt niin sanotun 183-päivän säännön mukaiset tilapäistyöt. Tätä sääntöä koskevat määräykset on otettu 2 kappaleeseen.

Pohjoismaiden välillä on nykyisten sopimusten mukaan voimassa erityisiä, OECD:n mallisopimuksesta osittain poikkeavia, laivassa tai ilma-aluksessa toimessa olevaa henkilöstöä koskevia määräyksiä. Laivassa palvelevien osalta tämä johtuu siitä, että Pohjoismaissa, Islantia lukuun ottamatta, on voimassa erityisiä ja keskenään samankaltaisia merimiesverotusta koskevia määräyksiä, jotka ovat syntyneet Pohjoismaiden välisen yhteistyön tuloksena. Nykyiset kahdenkeskiset määräykset on siirretty pääosiltaan muuttamattomina esillä olevaan sopimukseen (3 kappale).

Sopimukseen liittyvään pöytäkirjaan on otettu erityismääräyksiä, jotka koskevat 15 artiklan soveltamista. Pöytäkirjan II.3 ja 4 kohdan mukaan sovelletaan erityisiä määräyksiä sellaisesta työstä saadun tulon verottamiseen, joka käsittää poraajien rakentamisen ja kunnossapidon Suomen ja Norjan välisellä valtakunnanrajalla. Tässä sovelletaan samoja periaatteita kuin niiden yritysten verottamisessa, joiden toiminta käsittää poraajien rakentamisen ja kunnossapidon (II.1 kohta).

Suomen ja Norjan sekä Suomen ja Ruotsin välillä voimassa olevissa kahdenkeskisissä sopimuksissa on erityisiä määräyksiä, jotka koskevat niin sanottujen rajankävijöiden verotusta. Rajankävijällä tarkoitetaan henkilöä, joka asuu sopimusvaltiossa ja säännöllisesti oleskelee tämän valtion rajakunnassa olevassa vakinaisessa asunnossaan sekä työskentelee naapurivaltion rajakunnassa. Rajankävijää verotetaan vain kotivaltiossa tulosta, jonka hän on saanut naapurivaltiossa tehdystä työstä. Myös esillä olevassa sopimuksessa on vastaavia rajankävijöiden verotusta koskevia määräyksiä (pöytäkirjan VII ja VIII kohta). Nämä määräykset koskevat kuitenkin vain Suomen ja Ruotsin, Norjan ja Ruotsin sekä Suomen ja Norjan välisiä suhteita.

16 artikla. Artiklan mukaan voidaan johtajan palkkiosta ja muusta sellaisesta suorituksesta, jonka sopimusvaltiossa asuva yritys maksaa, verottaa tässä valtiossa. Määräys on OECD:n mallisopimuksen vastaavan määräyksen mukainen.

17 artikla. Taiteilijoiden ja urheilijoiden tässä ominaisuudessaan saamasta hyvityksestä voidaan aina verottaa siinä valtiossa, jossa toimintaa har-

joitetaan (1 kappale). Tätä määräystä sovelletaan riippumatta siitä, onko tulon saaja toisen palveluksessa oleva henkilö vai vapaan ammatin harjoittaja. Kiinteää paikkaa koskevia 14 artiklan ja 183-päivän sääntöä koskevia 15 artiklan määräyksiä ei siis sovelleta. Artiklan 2 kappaleen määräysten tarkoituksena on estää niin sanotun taiteilijayhtiön perustamisella tapahtuva 1 kappaleen määräyksen kiertäminen. Molemmat kappaleet ovat asiallisesti OECD:n mallisopimuksen mukaiset. Artiklan 3 kappaleen määräyksen tarkoituksena on estää, että yritys jää kokonaan verottamatta, jos valtio, jossa toimintaa harjoitetaan, ei lainsäädäntönsä mukaan voi verottaa hyvitystä. Määräyksellä ei ole Suomelle merkitystä, koska Suomi soveltaa veronhyvitysmenetelmää kaksinkertaisen verotuksen poistamiseksi, mikä merkitsee, että Suomessa asuvaa taiteilijaa tai urheilijaa periaatteellisesti aina verotetaan saamastaan hyvityksestä, vaikka toimintaa harjoitetaan toisessa Pohjoismaassa.

18 artikla. Eläkkeen, elinkoron sekä sosiaalilainsäädännön mukaan tapahtuvan suorituksen verottaminen käsitellään tässä artiklassa. Tällaista tuloa verotetaan vain siinä valtiossa, josta maksu tapahtuu. Artiklan piiriin kuuluu myös julkisen palveluksen perusteella maksettu eläke. Määräykset merkitsee muutosta useihin nykyisiin kahdenkeskisiin sopimuksiin verrattuna, ja sen seurauksena Suomen sisäisiä määräyksiä, jotka koskevat ulkomailla asuvan henkilön saaman tällaisen tulon verottamista, voidaan soveltaa täydessä laajuudessaan.

19 artikla. Tässä artiklassa käsitellään julkisesta palveluksesta saatua tuloa, ei kuitenkaan eläkettä. Tuloa verotetaan 1 kappaleessa olevan pääsäännön mukaan vain siinä sopimusvaltiossa, josta maksu tapahtuu. Artiklan 2 kappaleessa tarkoitetuissa tapauksissa tuloa verotetaan kuitenkin vain saajan kotivaltiossa. Artiklan 2 kappaleen c kohdan määräyksellä ei kuitenkaan ole vastinetta mallisopimuksessa. Määräyksellä, jonka tarkoituksena on estää, että julkisesta palveluksesta saatu tulo jää kokonaan verottamatta, ei ole aineellista merkitystä Suomelle, koska suomalaisen julkisyhteisön palveluksessa tehdyn työn perusteella maksetusta hyvityksestä aina voidaan tulo- ja varallisuusverolain 6 §:n 5 kohdan mukaan verottaa Suomessa.

Julkisen palveluksen perusteella maksetusta eläkkeestä verotetaan, kuten edellä on mainittu, 18 artiklan mukaan. Sopimus poikkeaa tältä osin OECD:n mallisopimuksista, jossa samoja vero-

tuseriaatteita sovelletaan sekä eläkkeeseen että palkkaan.

20 artikla. Tässä artiklassa on määräyksiä opiskelijoiden ja harjoittelijoiden saamien tulojen verovapaudesta eräissä tapauksissa. Artiklan 1 kappale on asialliselta sisällöltään OECD:n mallisopimuksen mukainen. Artiklan 2 kappaleella, joka koskee työtulon verovapautta, on vastineensa voimassa olevassa Suomen ja Ruotsin välisessä sopimuksessa. Tämän lisäksi on kuitenkin pidetty perusteltuna myöntää Islannissa asuville opiskelijoille ja harjoittelijoille erityisen edullinen verotuskohtelu silloin, kun he työskentelevät muussa Pohjoismaassa. Tätä koskevat määräykset on otettu pöytäkirjan X kohtaan.

21 artikla. Viime vuosina on rannikon ulkopuolella olevien kaasu- ja öljyvarojen tutkiminen ja hyväksikäyttö ("offshore-toiminta") saanut yhä suuremman taloudellisen merkityksen, varsinkin Norjassa, mutta myös Tanskassa. Näiden luonnesiintymien hyväksikäyttö on vetänyt puoleensa ulkomaisia yrityksiä ja ulkomaista työvoimaa. Tässä yhteydessä ovat myös verotuskysymykset tulleet ajankohtaisiksi. Tämän toiminnan harjoittamiselle ominaiset erityisolosuhteet ovat johtaneet siihen, että verosopimuksissa tavallisesti olevat määräykset, jotka koskevat liiketulon sekä vapaasta ammatista ja yksityisestä palveluksesta saadun tulon verottamista, vain poikkeuksellisesti johtavat tyydyttävään tulokseen. Sopimuksen 5 artiklan 2 kappaleen f kohdassa määrätään paikasta, jossa luonnonvaroja louhitaan, että tällainen paikka muodostaa kiinteän toimipaikan, kun taas paikka, jossa tällaisia luonnonvaroja tutkitaan, ei kuulu määräyksen piiriin. Esillä olevassa sopimuksessa on kaikki määräykset, jotka koskevat rannikon ulkopuolella tapahtuvasta liiketoiminnasta tai työstä saadun tulon verottamista, koottu 21 artiklaan. Vastaavia määräyksiä ei ole voimassa olevissa sopimuksissa. Nämä määräykset ovat pääasiallisesti Norjan ja Ison-Britannian välisen verosopimuksen määräysten mukaiset. Yrityksellä, joka harjoittaa tässä tarkoitettua toimintaa toisessa valtiossa, katsotaan olevan kiinteä toimipaikka siellä, jollei toiminta kestä enintään 30 päivää 12 kuukauden aikana. Tämän artiklan määräykset koskevat toimintaa sekä mannerjalustalla että sillä merenpohjan osalla, joka sijaitsee valtion aluevesillä (7 kappale).

22 artikla. Tulosta, jota ei ole käsitelty 6—21 artiklassa, verotetaan pääsäännön mukaan vain siinä sopimusvaltiossa, jossa tulon saaja asuu. Artiklan määräykset ovat asiallisesti OECD:n mallisopimuksen mukaiset.

23 artikla. Varallisuuden verottamista koskevat määräykset sisältyvät tähän artiklaan, joka olenaisilta osiltaan on OECD:n mallisopimuksen mukainen. Artiklan 2 kappaleen määräysten osalta viitataan edellä olevaan 6 artiklan 4 ja 6 kappaletta koskevaan selostukseen. Artiklan 3 kappaleen toisessa lauseessa oleva määräys on otettu sopimukseen samasta syystä kuin vastaavat 8 artiklan 1 kappaleen toisen lauseen ja 13 artiklan 4 kappaleen toisen lauseen määräykset. Pöytäkirjan V kohdan määräysten osalta viitataan 8 ja 13 artiklan kohdalla olevaan selostukseen.

24 artikla. Tämän artiklan mukaan tulosta tai varallisuudesta, josta sopimusvaltiossa asuvaa kuolinpesää verotetaan, ei saa verottaa toisessa sopimusvaltiossa asuvaa kuolinpesän osakasta. Määräyksellä, jolla ei ole vastinetta OECD:n mallisopimuksessa, on Suomessa merkitystä tuloja varallisuusverolain 18 §:n soveltamisen kannalta, ja sen tarkoituksena on estää kuolinpesän saaman tulon tai sen omistaman varallisuuden verottaminen sekä kuolinpesän että sen osakkaiden tulona tai varallisuutena. Vastaavia määräyksiä on nykyisissä Suomen ja Ruotsin sekä Suomen ja Tanskan välillä tehdyissä sopimuksissa.

25 artikla. Kaksinkertaisen verotuksen poistamista koskevat määräykset ovat tässä artiklassa (menetelmäartikla). Suomi, Ruotsi ja Tanska soveltavat veronhyvitysmenetelmää (1, 2 ja 5 kappale), kun taas Islanti ja Norja soveltavat vapautusmenetelmää (3 ja 4 kappale) päämenetelmänä. Sopimuksessa on kuitenkin ennakoitu, että Islanti ja Norja myöhemmin haluavat muuttaa menetelmämääräyksiään (pöytäkirjan XI kohta). Suomikin soveltaa kuitenkin vapautusmenetelmää sellaisissa tapauksissa, joissa tuloa tai varallisuutta sopimuksen mukaan verotetaan vain toisessa Pohjoismaassa (2 kappaleen b kohta). Ulkomaisen veron vähentämistä koskevat määräykset merkitsevät, kun Suomi on tulon saajan tai varallisuuden omistajan kotivaltio, että häntä verotetaan Suomessa myös sellaisesta tulosta tai varallisuudesta, josta sopimuksen mukaan voidaan verottaa toisessa sopimusvaltiossa (lähdevaltio). Suomen tuloverosta tai varallisuusverosta vähennetään kuitenkin se tulovero tai varallisuusvero, joka sopimuksen mukaisesti on maksettu lähdevaltiossa. Vähennyksen määrä on kuitenkin rajoitettu siihen kysymyksessä olevasta tulosta tai varallisuudesta Suomessa maksettavan veron osaan, joka suhteellisesti jakautuu sille tulolle tai varallisuudelle, josta voidaan verottaa lähdevaltiossa. Veronhyvitysmenetelmää ei tietenkään sovelleta niissä tapauksissa, joissa osinko on vapaa

Suomen verosta 10 artiklan 8 kappaleen ensimmäisen alakappaleen määräysten nojalla.

26 artikla. Sopimuksen eräissä artikloissa määrätään, että tulosta verotetaan vain yhdessä valtiossa (esimerkiksi 11 artikla). Tällaisella määräyksellä siis suljetaan kaikki muut sopimusvaltiot verotusoikeuden ulkopuolelle. Eräiden muiden artikloiden mukaan verotusoikeus kuitenkin annetaan useammalle kuin yhdelle valtiolle (esimerkiksi 6 artikla). Se seikka, että muista sopimusvaltioista yksi saa verottaa tulosta, ei sulje pois kolmannen sopimusvaltion verotusoikeutta. Verotusta saattaa siis syntyä kolmessakin valtiossa. Verotusoikeuden rajoittamista koskevan 26 artiklan tarkoituksena on estää tällainen verotus.

27 artikla. Tavanomaisia syrjäintäkieltoa koskevia määräyksiä on otettu tähän artiklaan. Määräykset ovat pääasiallisesti OECD:n mallisopimuksen vastaavien määräysten mukaiset. Artiklan 2 kappaleen toisen alakappaleen toisessa lauseessa ja kolmannessa alakappaleessa olevat määräykset on kuitenkin siirretty sopimukseen nykyisistä Suomen ja Ruotsin sekä Norjan ja Ruotsin välillä tehdyistä sopimuksista. Artiklan 5 kappaleessa olevalla määräyksellä on vastine Suomen ja Norjan välillä voimassa olevassa sopimuksessa.

28 artikla. Tässä artiklassa säännellään keskinäistä sopimusmenettelyä. Artiklan 1 ja 2 kappaleen määräykset ovat asiallisesti OECD:n mallisopimuksen vastaavien määräysten mukaiset. Artiklan 3 kappaleen ensimmäisen alakappaleen ensimmäinen lause on pääasiallisesti muuttamattomana siirretty sopimukseen Pohjoismaiden välisestä virka-apua veroasioissa koskevasta monenkeskisestä sopimuksesta (SopS 2/73). Saman alakappaleen toisella lauseella on vastine Suomen ja Ruotsin välillä voimassa olevassa sopimuksessa. Sopimusneuvotteluissa on kuitenkin yksimielisyys vallinnut siitä, että monenkeskinen sopimus vaatii kehittyneemmän järjestelmän tulkintaa ja soveltamista koskevien kiistakysymysten ratkaisemiseksi kuin kahdenkeskinen sopimus. Tällöin on erityisen tärkeää, että tulkinta ja soveltaminen on mahdollisimman yhdenmukainen koko sopimusalueella. Artiklan 3 kappaleen toisessa alakappaleessa olevat määräykset on otettu sopimukseen tässä tarkoituksessa. Sisältö on pääasiallisesti Pohjoismaiden välisen virka-apua veroasioissa koskevan monenkeskisen sopimuksen 20 artiklan toisen kappaleen toisen lauseen ja kolmannen kappaleen mukainen.

29 artikla. Tässä artiklassa on tavanomaisia määräyksiä, jotka koskevat diplomaattisia edusta-

ja ja konsulivirkamiehiä. Artikla on OECD:n mallisopimuksen mukainen.

30 artikla. Sopimuksen 3 artiklan 1 kappaleen a kohdan mukaan on erät Suomen, Norjan ja Tanskan alueet jätetty sopimuksen soveltamisalan ulkopuolelle. Sopimuksen soveltamisala voidaan 30 artiklan mukaan ulottaa käsittämään muun muassa Ahvenanmaan maakunta Suomen kunnallisveron osalta. Artiklan sisältöä on käsitelty edellä 3 artiklan kohdalla.

31 artikla. Sopimuksen voimaantuloa koskevat määräykset sisältyvät tähän artiklaan. Sopimus tulee voimaan 30 päivänä siitä päivästä, jona kaikki sopimusvaltiot ovat ilmoittaneet Suomen ulkoasiainministeriölle, että sopimuksen voimaantumiseksi kussakin valtiossa vaadittavat toimenpiteet on suoritettu. Sopimuksen tultua voimaan sovelletaan sitä tuloon, joka saadaan voimaantuloa lähinnä seuraavan tammikuun 1 päivästä alkaen, ja varallisuuteen, josta veroa on suoritettava voimaantuloa toiseksi seuraavana kalenterivuotena tai sen jälkeen toimitettavan verotuksen perusteella. Nykyiset 3 kappaleessa luetellut kahdenkeskiset sopimukset lakkaavat olemasta voimassa eikä niitä sovelleta tuloon tai varallisuuteen, johon esillä olevaa sopimusta aletaan soveltaa.

Suomen ja Ruotsin välillä on voimassa sopimus uitosta Tornion ja Muonion rajajoissa (SopS 19/49). Sopimuksessa on määräyksiä, jotka muun muassa koskevat mainittujen jokien uittoväylässä uittoa toimittamaan perustetun uittoyhdistyksen verovapautta. Esillä oleva sopimus ei vaikuta mainitun erityissopimuksen voimassaoloon (sopimukseen liittyvän pöytäkirjan XII.2 kohta).

32 artikla. Sopimuksen päättymistä koskevat määräykset sisältyvät tähän artiklaan. Sopimuksen on määrä olla voimassa ilman aikarajoitusta.

OECD:n mallisopimus sisältää määräyksiä verotusta koskevien tietojen vaihtamisesta. Esillä olevassa sopimuksessa ei ole tällaisia määräyksiä. Syynä tähän on, että vuonna 1972 tehty Pohjoismaiden välinen virka-apua veroasioissa koskeva monenkeskinen sopimus sisältää määräyksiä tällaisten tietojen vaihtamisesta sekä muusta veroasioissa annettavasta hallinnollisesta virka-avusta.

2. Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus

Sopimuksen useat määräykset poikkeavat voimassa olevasta verolainsäädännöstä. Tämän vuoksi sopimus vaatii näiltä osin eduskunnan hyväksymisen.

Edellä olevan perusteella ja hallitusmuodon 33 §:n mukaisesti esitetään,

että Eduskunta hyväksyisi ne Helsingissä 22 päivänä maaliskuuta 1983 Suomen, Islannin, Norjan, Ruotsin ja Tanskan välillä tulo- ja varallisuusveroja koskevan kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tehdyn sopimuksen määräykset, jotka vaativat Eduskunnan suostumuksen.

Koska sopimus sisältää määräyksiä, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan, annetaan samalla Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

Islannin, Norjan, Ruotsin ja Tanskan kanssa tulo- ja varallisuusveroja koskevan kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tehdyn sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Helsingissä 22 päivänä maaliskuuta 1983 Suomen, Islannin, Norjan, Ruotsin ja Tanskan välillä tulo- ja varallisuusveroja koskevan kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tehdyn sopimuksen määräykset ovat, mikäli ne kuuluvat lainsäädännön alaan, voimassa niin kuin niistä on sovittu.

2 §

Tarkempia säännöksiä tämän lain täytäntöönpanosta annetaan tarvittaessa asetuksella.

3 §

Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Helsingissä 14 päivänä lokakuuta 1983

Tasavallan Presidentti
MAUNO KOIVISTO

Ulkoasiainministeri *Paavo Väyrynen*

Suomen, Islannin, Norjan, Ruotsin ja Tanskan välinen

SOPIMUS

tulo- ja varallisuusveroja koskevan kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi

Suomen, Islannin, Norjan, Ruotsin ja Tanskan hallitukset,
haluten tehdä sopimuksen tulo- ja varallisuusveroja koskevan kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi,

ovat sopineet seuraavasta:

1 artikla

Henkilöt, joihin sopimusta sovelletaan

Tätä sopimusta sovelletaan henkilöihin, jotka asuvat sopimusvaltiossa tai useissa sopimusvaltioissa.

2 artikla

Sopimuksen piiriin kuuluvat verot

1. Tätä sopimusta sovelletaan veroihin, jotka määrätään kunkin sopimusvaltion, sen valtiollisen osan tai paikallisviranomaisen lukuun tulon ja varallisuuden perusteella, verojen kantotavasta riippumatta.

2. Tulon ja varallisuuden perusteella suoritettavina veroina pidetään kaikkia kokonaistulon tai kokonaisvarallisuuden taikka tulon tai varallisuuden osan perusteella suoritettavia veroja, niihin luettuina irtaimen tai kiinteän omaisuuden luovutuksesta saadun voiton perusteella suoritettavat verot sekä arvonnousun perusteella suoritettavat verot.

3. Tällä hetkellä suoritettavat verot, joihin sopimusta sovelletaan, ovat:

a) Tanskassa:

- 1) valtion tulovero;
- 2) kansaneläkemaksu;
- 3) erityinen kansaneläkemaksu;
- 4) päiväraharahastolle suoritettava maksu;
- 5) merimiesvero;

6) erityinen tulovero;

7) osinkovero;

8) kunnan tulovero;

b) Suomessa:

1) valtion tulo- ja varallisuusvero;

2) kunnallisvero;

3) kirkollisvero;

4) merimiesvero; ja

9) kirkollisvero;

10) maakunnan tulovero; ja

11) valtion varallisuusvero;
(jäljempänä "Tanskan vero").

5) lähdevero;

(jäljempänä "Suomen vero").

c) Islannissa:

1) valtion tulovero;

2) kunnan tulovero; ja

3) valtion varallisuusvero;

(jäljempänä "Islannin vero").

d) Norjassa:

1) valtion tulo- ja varallisuusvero;

2) kunnan tulo- ja varallisuusvero;

3) maakunnan tulovero;

4) verojenjakorahastolle suoritettava yhteinen vero;

5) ulkomaisille taiteilijoille maksettavista hyvityksistä suoritettava maksu valtiolle; ja

6) merimiesvero;

(jäljempänä "Norjan vero").

e) Ruotsissa:

1) valtion tulovero, siihen luettuina merimiesvero ja kuponkivero;

2) eräistä julkisista esityksistä suoritettava suostuntamaksu;

3) korvausvero;

4) jakovero;

- 5) kunnan tulovero; ja
6) valtion varallisuusvero;
(jäljempänä "Ruotsin vero").

4. Tätä sopimusta sovelletaan myös kaikkiin samanlaisiin tai pääasiallisesti samanluonteisiin veroihin, joita on sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen suoritettava tällä hetkellä suoritettavien verojen ohella tai asemesta. Sopimusvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava toisilleen verolainsäädäntönsä tehdyistä olennaisista muutoksista.

5. Sopimusta ei missään sopimusvaltiossa sovelleta erityiseen arpajaisista ja vedonlyönistä saadun voiton verottamiseen eikä perinnön ja lahjan verottamiseen.

3 artikla

Yleiset määritelmät

1. Jollei asiayhteydestä muuta johdu, on tätä sopimusta sovellettaessa seuraavilla sanoilla jäljempänä mainittu merkitys:

- a) "Suomi" tarkoittaa Suomen Tasavaltaa; "Islanti" tarkoittaa Islannin Tasavaltaa; "Norja" tarkoittaa Norjan Kuningaskuntaa; "Ruotsi" tarkoittaa Ruotsin Kuningaskuntaa; "Tanska" tarkoittaa Tanskan Kuningaskuntaa;

sanonta käsittää myös kunkin valtion alueveisen ulkopuolella olevat alueet, joilla tällä valtiolla lainsäädäntönsä mukaan ja kansainvälisen oikeuden mukaisesti on oikeuksia merenpohjan ja sen sisustan luonnonvarojen tutkimiseen ja hyväksikäyttöön (tällaista aluetta kutsutaan tässä sopimuksessa "mannerjalustaksi");

sanonta "Tanska" ei käsitä Färsearia eikä Grönlantia; sanonta "Suomi" ei Suomen kunnallisveron osalta käsitä Ahvenanmaan maakuntaa; sanonta "Norja" ei käsitä Huippuvuoria (jolla tarkoitetaan myös Karhusaarta), Jan Mayenia eikä Euroopan ulkopuolella olevia Norjan alueita ("biland");

b) "henkilö" käsittää luonnollisen henkilön, yhtiön ja muun yhteenliittymän;

c) "yhtiö" tarkoittaa oikeushenkilöä tai muuta, jota verotuksessa käsitellään oikeushenkilönä;

d) "sopimusvaltiossa oleva yritys" ja "toisessa sopimusvaltiossa oleva yritys" tarkoittaa yritystä, jota sopimusvaltiossa asuva henkilö harjoittaa, ja vastaavasti yritystä, jota toisessa sopimusvaltiossa asuva henkilö harjoittaa;

e) "kansalainen" tarkoittaa luonnollista henkilöä, jolla on sopimusvaltion kansalaisuus, sekä oikeushenkilöä, yhtymää tai muuta yhteenliittymää, joka on muodostettu sopimusvaltiossa voimassa olevan lainsäädännön mukaan;

f) "kansainvälinen liikenne" tarkoittaa sopimusta sopimusvaltiossa sovellettaessa kuljetusta laivalla tai ilma-aluksella, jota käyttävän yrityksen tosiasiallinen johto on toisessa sopimusvaltiossa, paitsi milloin laivaa tai ilma-alusta käytetään ainoastaan ensiksi mainitussa valtiossa olevien paikkojen välillä;

g) "toimivaltainen viranomainen" tarkoittaa:

- 1) Tanskassa: vero- ja maksuministeriä;
- 2) Suomessa: valtiovarainministeriötä;
- 3) Islannissa: valtiovarainministeriä;
- 4) Norjassa: valtiovarain- ja tullidepartementtiä;

5) Ruotsissa: valtiovarainministeriä; tai sitä kunkin valtion viranomaista, jolle annetaan tehtäväksi hoitaa tätä sopimusta koskevia kysymyksiä.

2. Kun sopimusvaltio soveltaa tätä sopimusta, katsotaan jokaisella sanonnalla, jota ei ole sopimuksessa määriteltä ja jonka osalta asiayhteydestä ei muuta johdu, olevan se merkitys, joka sillä on tämän valtion sopimuksessa tarkoitettuihin veroihin sovellettavan lainsäädännön mukaan.

4 artikla

Kotipaikka

1. Tätä sopimusta sovellettaessa sanonnalla "sopimusvaltiossa asuva henkilö" tarkoitetaan henkilöä, joka tämän valtion lainsäädännön mukaan on siellä verovelvollinen kotipaikan, asuminen, liikkeen johtopaikan tai muun sellaisen seikan nojalla. Sanonta ei kuitenkaan käsitä henkilöä, joka on tässä valtiossa verovelvollinen vain tässä valtiossa olevista lähteistä saadun tulon tai siellä olevan varallisuuden perusteella.

2. Milloin luonnollinen henkilö on 1 kappaaleen määräysten mukaan useassa sopimusvaltiossa asuva, määritetään hänen kotipaikkansa seuraavasti:

a) hänen katsotaan asuvan siinä valtiossa, jossa hänen käytettävänä on vakinainen asunto; jos hänen käytettävänä on vakinainen asunto useassa valtiossa, katsotaan hänen asuvan siinä valtiossa, johon hänen henkilökohtaiset ja taloudelliset suhteensa ovat kiinteimmät (elinetujen keskus);

b) jos ei voida ratkaista, missä valtiossa hänen elinetsijänsä keskus on, tai jos hänen käytettävänä ei ole vakinaista asuntoa missään valtiossa, katsotaan hänen asuvan siinä valtiossa, jossa hän oleskelee pysyvästi;

c) jos hän oleskelee pysyvästi useassa valtiossa tai ei oleskele pysyvästi missään niistä, katsotaan hänen asuvan siinä valtiossa, jonka kansalainen hän on;

d) jos hän on usean valtion kansalainen tai ei ole minkään valtion kansalainen, on asianomaisten sopimusvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten ratkaistava asia keskinäisin sopimuksin.

3. Milloin muu kuin luonnollinen henkilö on 1 kappaleen määräysten mukaan useassa sopimusvaltiossa asuva, katsotaan henkilön asuvan siinä valtiossa, jossa sen tosiasiallinen johto on.

5 artikla

Kiinteä toimipaikka

1. Tätä sopimusta sovellettaessa sanonnalla ”kiinteä toimipaikka” tarkoitetaan kiinteää liikepaikkaa, josta yrityksen toimintaa kokonaan tai osaksi harjoitetaan.

2. Sanonta ”kiinteä toimipaikka” käsittää erityisesti:

- a) yrityksen johtopaikan;
- b) sivuliikkeen;
- c) toimiston;
- d) tehtaan;
- e) työpajan; ja
- f) kaivoksen, öljy- tai kaasulähteen, louhoksen tai muun paikan, jossa luonnonvaroja louhitaan.

3. Paikka, jossa harjoitetaan rakennus- tai asennustoimintaa, muodostaa kiinteän toimipaikan vain, jos toiminta kestää yli kahden toista kuukauden ajan.

4. Tämän artiklan edellä olevien määräysten estämättä sanonnan ”kiinteä toimipaikka” ei katsota käsittävän:

a) järjestelyjä, jotka on tarkoitettu ainoastaan yritykselle kuuluvien tavaroiden varastoinnista, näytteillä pitämistä tai luovuttamista varten;

b) yritykselle kuuluvan tavaravaraston pitämistä ainoastaan varastoinnista, näytteillä pitämistä tai luovuttamista varten;

c) yritykselle kuuluvan tavaravaraston pitämistä ainoastaan toisen yrityksen toimesta tapahtuvaa muokkaamista tai jalostamista varten;

d) kiinteän liikepaikan pitämistä ainoastaan tavaroiden ostamiseksi tai tietojen keräämiseksi yritykselle;

e) kiinteän liikepaikan pitämistä ainoastaan muun luonteeltaan valmistelevan tai avustavan toiminnan harjoittamiseksi yritykselle;

f) kiinteän liikepaikan pitämistä ainoastaan a)–e) kohdassa mainittujen toimintojen yhdistämiseksi, edellyttäen että koko se kiinteästä liikepaikasta harjoitettava toiminta, joka perustuu tähän yhdistämiseen, on luonteeltaan valmistelevaa tai avustavaa.

5. Jos henkilö, olematta itsenäinen edustaja, johon 6 kappaletta sovelletaan, toimii yrityksen puolesta sekä hänellä on sopimusvaltiossa valtuus tehdä sopimuksia yrityksen nimissä ja hän valtuutetaan siellä tavanomaisesti käyttää, katsotaan tällä yrityksellä 1 ja 2 kappaleen määräysten estämättä olevan kiinteä toimipaikka tässä valtiossa jokaisen toiminnan osalta, jota tämä henkilö harjoittaa yrityksen lukuun. Tätä ei kuitenkaan noudateta, jos tämän henkilön toiminta rajoittuu sellaiseen, joka mainitaan 4 kappaleessa ja joka, jos sitä harjoitettaisiin kiinteästä liikepaikasta, ei tekisi tätä kiinteää liikepaikkaa kiinteäksi toimipaikaksi mainitun kappaleen määräysten mukaan.

6. Yrityksellä ei katsota olevan kiinteää toimipaikkaa sopimusvaltiossa pelkästään sen vuoksi, että se harjoittaa liiketoimintaa siinä valtiossa välittäjän, komissionäärin tai muun itsenäisen edustajan välityksellä, jos tämä henkilö toimii säännönmukaisen liiketoimintansa rajoissa.

7. Se seikka, että sopimusvaltiossa asuvalla yhtiöllä on määräämisvalta yhtiössä — tai siinä on määräämisvalta yhtiöllä — joka on toisessa sopimusvaltiossa asuva taikka joka toisessa sopimusvaltiossa harjoittaa liiketoimintaa (joko kiinteästä toimipaikasta tai muulla tavoin), ei itsestään tee kumpaakaan yhtiötä toisen kiinteäksi toimipaikaksi.

6 artikla

Kiinteästä omaisuudesta saatu tulo

1. Tulosta, jonka sopimusvaltiossa asuva henkilö saa toisessa sopimusvaltiossa olevasta kiinteästä omaisuudesta (siihen luettuna maa-

taloudesta ja metsätaloudesta saatu tulo), voidaan verottaa tässä toisessa valtiossa.

2. a) Sanonnalla ”kiinteä omaisuus” on, jollei b) kohdan määräyksistä muuta johdu, sen sopimusvaltion lainsäädännön mukainen merkitys, jossa omaisuus on.

b) Sanonta ”kiinteä omaisuus” käsittää kuitenkin aina kiinteän omaisuuden tarpeiston, maataloudessa ja metsätaloudessa käytetyn elävän ja elottoman irtaimiston, oikeudet, joihin sovelletaan yksityisoikeuden kiinteää omaisuutta koskevia määräyksiä, kiinteän omaisuuden käyttöoikeuden sekä oikeudet määrältään muuttuviin tai kiinteisiin korvauksiin, jotka saadaan kivennäisesiintymien, lähteiden ja muiden luonnonvarojen hyväksikäytöstä tai oikeudesta niiden hyväksikäyttöön.

3. Tämän artiklan 1 kappaleen määräyksiä sovelletaan tuloon, joka saadaan kiinteän omaisuuden välittömästä käytöstä, sen vuokralle antamisesta tai muusta käytöstä.

4. Jos sellaisen yhtiön, jonka pääasiallisena tarkoituksena on omistaa kiinteää omaisuutta, osakkeiden tai muiden osuuksien omistus oikeuttaa osakkeiden tai osuuksien omistajan käyttämään yhtiölle kuuluvaa kiinteää omaisuutta, voidaan tulosta, joka saadaan tällaisen käyttöoikeuden välittömästä käytöstä, sen vuokralle antamisesta tai muusta käytöstä, verottaa siinä sopimusvaltiossa, jossa kiinteä omaisuus on.

5. Tämän artiklan 1 ja 3 kappaleen määräyksiä sovelletaan myös yrityksen omistamasta kiinteästä omaisuudesta saatuun tuloon ja itsenäisessä ammatinharjoittamisessa käytetystä kiinteästä omaisuudesta saatuun tuloon.

6. Tämän artiklan 4 kappaleen määräyksiä sovelletaan myös yrityksen omistamasta tai itsenäisessä ammatinharjoittamisessa käytetystä käyttöoikeudesta saatuun tuloon.

7 artikla

Liiketulo

1. Tulosta, jonka sopimusvaltiossa oleva yritys saa, verotetaan vain siinä valtiossa, jollei yritys harjoita liiketoimintaa toisessa sopimusvaltiossa siellä olevasta kiinteästä toimipaikasta. Jos yritys harjoittaa liiketoimintaa tällä tavalla, voidaan tässä toisessa valtiossa verottaa yrityksen saamasta tulosta, mutta vain niin suuresta tulon osasta, joka on luettava kiinteään toimipaikkaan kuuluvaksi.

2. Jos sopimusvaltiossa oleva yritys harjoittaa liiketoimintaa toisessa sopimusvaltiossa siellä olevasta kiinteästä toimipaikasta, luetaan, jollei 3 kappaleen määräyksistä muuta johdu, kussakin sopimusvaltiossa, jota asia koskee, kiinteään toimipaikkaan kuuluvaksi se tulo, jonka toimipaikan olisi voitu olettaa tuottavan, jos se olisi ollut erillinen yritys, joka harjoittaa samaa tai samanluonteista toimintaa samojen tai samanluonteisten edellytysten vallitessa ja itsenäisesti päättää liiketoimista sen yrityksen kanssa, jonka kiinteä toimipaikka se on.

3. Kiinteän toimipaikan tuloa määrättäessä on vähennykseksi hyväksyttävä kiinteästä toimipaikasta johtuneet menot, niihin luettuina yrityksen johtamisesta ja yleisestä hallinnosta johtuneet menot riippumatta siitä, ovatko ne syntyneet siinä valtiossa, jossa kiinteä toimipaikka on, vai muualla.

4. Mikäli sopimusvaltiossa noudatetun käytännön mukaan kiinteään toimipaikkaan kuuluvaksi luettava tulo määrätään jakamalla yrityksen kokonaistulo yrityksen eri osien kesken, eivät 2 kappaleen määräykset estä tätä sopimusvaltiota määräämästä verotettavaa tuloa tällaista jakamisenmenettelyä noudattaen. Käytettävän jakamisenmenetelmän on kuitenkin johdettava tässä artiklassa ilmaistujen periaatteiden mukaiseen tulokseen.

5. Tuloa ei lueta kiinteään toimipaikkaan kuuluvaksi pelkästään sen perusteella, että kiinteä toimipaikka ostaa tavaroita yrityksen lukuun.

6. Sovellettaessa edellä olevia kappaleita on kiinteään toimipaikkaan kuuluvaksi luettava tulo vuodesta toiseen määrättävä samaa menetelmää noudattaen, jollei pätevistä ja riittävästä syistä muuta johdu.

7. Milloin liiketuloon sisältyy tulolajeja, joita käsitellään erikseen tämän sopimuksen muissa artikloissa, tämän artiklan määräykset eivät vaikuta sanottujen artiklojen määräyksiin.

8 artikla

Meri- ja ilmakuljetus

1. Tulosta, joka saadaan laivan tai ilmaluksen käyttämisestä kansainväliseen liikenteeseen, verotetaan vain siinä sopimusvaltiossa, jossa yrityksen tosiasiallinen johto on. Mikäli tämä valtio lainsäädäntönsä johdosta ei voi verottaa koko tulosta, verotetaan tulosta vain siinä valtiossa, jossa asuva yritys on.

2. Jos merikuljetusta harjoittavan yrityksen tosiasiallinen johto on laivassa, johdon katsotaan olevan siinä sopimusvaltiossa, jossa laivanisäntä asuu.

3. Tämän artiklan 1 kappaleen määräyksiä sovelletaan myös tuloon, joka saadaan osallistumisesta pooliin, yhteiseen liiketoimintaan tai kansainväliseen kuljetusjärjestöön.

9 artikla

Etuyhteydessä keskenään olevat yritykset

1. Milloin

a) sopimusvaltiossa oleva yritys välittömästi tai välillisesti osallistuu toisessa sopimusvaltiossa olevan yrityksen johtoon tai valvontaan tahi omistaa osan sen pääomasta, taikka

b) samat henkilöt välittömästi tai välillisesti osallistuvat sekä sopimusvaltiossa olevan yrityksen että toisessa sopimusvaltiossa olevan yrityksen johtoon tai valvontaan tahi omistavat osan niiden pääomasta, noudatetaan seuraavaa.

Jos jommassakummassa tapauksessa yritysten välillä kaupallisissa tai rahoitussuhteissa sovitetaan ehdoista tai määrätään ehtoja, jotka poikkeavat siitä mistä riippumattomien yritysten välillä olisi sovittu, voidaan kaikki tulo, joka ilman näitä ehtoja olisi kertynyt toiselle näistä yrityksistä, mutta näiden ehtojen vuoksi ei ole kertynyt yritykselle, lukea tämän yrityksen tuloon ja verottaa siitä tämän mukaisesti.

2. Jos sopimusvaltiossa syntyy 1 kappaleessa tarkoitettu kysymys, on tästä ilmoitettava toisen sopimusvaltion, jota asia koskee, toimivaltaiselle viranomaiselle siinä tarkoituksessa, että voitaisiin harkita tällaisessa toisessa valtiossa asuvan yrityksen tuloa koskevan laskelman tarkistamista. Milloin syytä on, toimivaltaiset viranomaiset voivat kohtuullisella tavalla sopia keskenään tulon jakamisesta.

10 artikla

Osinko

1. Osingosta, jonka sopimusvaltiossa asuva yhtiö maksaa toisessa sopimusvaltiossa asuvalle henkilölle, voidaan verottaa tässä toisessa valtiossa.

2. Milloin sopimusvaltiossa asuvalle osingon saajalla on kiinteä toimipaikka tai kiinteä paik-

ka muussa sopimusvaltiossa kuin siinä, jossa hän asuu, ja osingon maksamisen perusteena oleva osuus tosiasiallisesti liittyy kiinteästä toimipaikasta harjoitettuun liiketoimintaan tai kiinteästä paikasta harjoitettuun itsenäiseen ammattitoimintaan, voidaan, 1 ja 3 kappaleen määräysten estämättä, osingosta, jonka sopimusvaltiossa asuva yhtiö maksaa tällaiselle saajalle, verottaa 7 tai 14 artiklan määräysten mukaisesti siinä sopimusvaltiossa, jossa kiinteä toimipaikka tai kiinteä paikka on.

3. Osingosta, jonka sopimusvaltiossa asuva yhtiö maksaa toisessa sopimusvaltiossa asuvalle henkilölle, voidaan verottaa myös siinä sopimusvaltiossa, jossa asuva osingon maksava yhtiö on, tämän valtion lainsäädännön mukaan, mutta siten määrättävä vero ei saa olla suurempi kuin:

a) 5 prosenttia osingon kokonaismäärästä, jos saajana on yhtiö (lukuun ottamatta henkilöyhteensä ja kuolinpesää), joka välittömästi hallitsee vähintään 25 prosenttia osingon maksavan yhtiön pääomasta;

b) 15 prosenttia osingon kokonaismäärästä muissa tapauksissa.

4. Tämän artiklan 3 kappaleen a) kohdan määräysten estämättä voidaan osingosta suoritettavaa Islannin veroa korottaa 5 prosentista enintään 15 prosenttiin, sikäli kuin tällaista osinkoa on vähennetty maksavan yhtiön tulosta Islannin veroa määrättäessä.

5. Tämän artiklan 3 kappaleen a) kohdan määräysten estämättä voidaan osingosta suoritettavaa Norjan veroa korottaa enintään 15 prosenttiin. Tämä määräys on voimassa niin kauan kuin norjalaisilla yhtiöllä on oikeus valtionverotuksessa vähentää jaettua voittoa.

6. Sopimusvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset sopivat keskenään, miten 3—5 kappaleen mukaisia rajoituksia sovelletaan.

Tämän artiklan 3—5 kappaleen määräykset eivät vaikuta yhtiön verottamiseen siitä voitosta, josta osinko maksetaan.

7. Sanonnalla ”osinko” tarkoitetaan tässä artiklassa tuloa, joka on saatu osakkeista, osuustodistuksista tai muista voitto-osuuteen oikeuttavista oikeuksista, jotka eivät ole saamia, samoin kuin muista yhtiöosuuksista saatua tuloa, jota sen valtion lainsäädännön mukaan, jossa asuva voiton jakava yhtiö on, kohdellaan verotuksellisesti samalla tavoin kuin osakkeista saatua tuloa.

8. Tämän artiklan 1 kappaleen määräysten estämättä vapautetaan osinko, jonka sopimus-

valtiossa asuva yhtiö maksaa muussa sopimusvaltiossa kuin Tanskassa asuvalle yhtiölle, verosta tässä toisessa valtiossa sikäli kuin vapautus olisi myönnetty tämän toisen valtion lainsäädännön mukaan, jos molemmat yhtiöt olisivat olleet siellä asuvia.

Tämän artiklan 1 kappaleen määräysten estämättä vapautetaan osinko, jonka muussa sopimusvaltiossa kuin Tanskassa asuva yhtiö maksaa Tanskassa asuvalle yhtiölle, verosta Tanskassa Tanskan lainsäädännön mukaan.

Sikäli kuin osinko, jonka Tanskassa asuva yhtiö verovuodelta maksaa toisessa sopimusvaltiossa asuvalle yhtiölle, vastaa osinkoa, jonka ensiksi mainittu yhtiö välittömästi tai oikeushenkilön välityksellä on samana tai sitä aikaisempina verovuosina nostanut kolmannessa valtiossa asuvan yhtiön osakkeiden tai muiden osuuksien perusteella, myönnetään kuitenkin ensimmäisen alakappaleen mukainen vapautus verosta toisessa sopimusvaltiossa vain, jos

a) osinko, joka on nostettu kolmannessa valtiossa asuvan yhtiön osakkeiden tai osuuksien perusteella, on verotettu Tanskassa tai,

b) jollei näin ole, osinko olisi ollut vapaa verosta toisessa sopimusvaltiossa, jos kolmannessa valtiossa asuvan yhtiön osakkeet tai osuudet olisivat olleet toisessa sopimusvaltiossa asuvan yhtiön välittömässä omistuksessa.

Islannissa asuvan yhtiön toisessa sopimusvaltiossa asuvalle yhtiölle maksaman osingon osalta myönnetään ensimmäisen alakappaleen mukainen vapautus verosta toisessa sopimusvaltiossa vain sikäli kuin osinkoa ei saa vähentää islantilaisen yhtiön tulosta Islannin veroa laskettaessa.

9. Tämän artiklan 3—5 kappaleen estämättä voivat sopimusvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset sopia keskenään, että osinko, jonka sopimuksessa nimetty, tarkoitukseltaan yleisesti hyvää tekevä tai muutoin yleishyödyllinen laitos, joka on vapaa osingosta suoritettavasta verosta sen sopimusvaltion lainsäädännön mukaan, jossa laitos on asuva, vapautetaan toisessa sopimusvaltiossa tässä toisessa valtiossa olevalta yhtiöltä saadusta osingosta suoritettavasta verosta.

10. Jos sopimusvaltiossa asuva yhtiö saa tuloa toisesta sopimusvaltiosta, ei tämä toinen valtio saa verottaa yhtiön maksamasta osingosta, paitsi mikäli osinko maksetaan tässä toisessa valtiossa asuvalle henkilölle tai mikäli osingon maksamisen perusteena oleva osuus

tosiasiallisesti liittyy tässä toisessa valtiossa olevaan kiinteään toimipaikkaan tai kiinteään paikkaan, eikä myöskään verottaa yhtiön jakamatomasta voitosta, vaikka maksettu osinko tai jakamaton voitto kokonaan tai osaksi koostuisi tässä toisessa valtiossa kertyneestä tulosta.

11. Sanonta ”henkilöyhteenliittymä” tässä artiklassa tarkoittaa:

a) Tanskan osalta: ”interessentskab”, ”kommanditselskab” ja ”partrederi” nimisiä yhteenliittymiä;

b) Suomen osalta: avointa yhtiötä, kommandiittiyhtiötä, laivanisännistöyhtiötä ja muuta tulo- ja varallisuusverolain (1043/74) 4 §:n 2 momentissa tarkoitettua yhteenliittymää, milloin niitä ei veroteta itsenäisinä verosubjekteina;

c) Islannin osalta: ”sameignarfélög” ja ”samlög” nimisiä yhteenliittymiä, milloin niitä ei veroteta itsenäisinä verosubjekteina;

d) Norjan osalta: kaikkia yhteenliittymiä, lukuun ottamatta ”aksjeselskap” ja ”kommandittaksjeselskap” nimisiä yhteenliittymiä;

e) Ruotsin osalta: kauppayhtiötä, kommandiittiyhtiötä ja siviilyhtiötä.

11 artikla

Korko

1. Korosta, joka kertyy sopimusvaltiosta ja maksetaan toisessa sopimusvaltiossa asuvalle henkilölle, verotetaan vain tässä toisessa valtiossa.

2. Milloin sopimusvaltiossa asuvalla koron saajalla on kiinteä toimipaikka tai kiinteä paikka muussa sopimusvaltiossa kuin siinä, jossa hän asuu, ja koron maksamisen perusteena oleva saaminen tosiasiallisesti liittyy kiinteästä toimipaikasta harjoitettuun liiketoimintaan tai kiinteästä paikasta harjoitettuun itsenäiseen ammattitoimintaan, voidaan, 1 kappaleen määräysten estämättä, korosta, joka kertyy sopimusvaltiosta ja maksetaan tällaiselle saajalle, verottaa 7 tai 14 artiklan määräysten mukaisesti siinä sopimusvaltiossa, jossa kiinteä toimipaikka tai kiinteä paikka on.

3. Sanonnalla ”korko” tarkoitetaan tässä artiklassa tuloa, joka saadaan kaikenlaatuisista saamisista riippumatta siitä, onko ne turvattu kiinteistökiinnityksellä vai ei, ja liittyykö niihin oikeus osuuteen velallisen voitosta vai ei. Sanonnalla tarkoitetaan erityisesti tuloa, joka saa-

daan valtion antamista arvopapereista, ja tuloa, joka saadaan obligaatioista tai debenttureista, siihen luettuina tällaisiin arvopapereihin, obligaatioihin tai debenttureihin liittyvät agiomäärät ja voitot. Maksun viivästymisen johdosta suoritettavaa sakkomaksua ei tätä artiklaa sovellettaessa pidetä korkona.

4. Jos koron määrä maksajan ja saajan tai heidän molempien ja muun henkilön välisen erityisen suhteen vuoksi ylittää koron maksamisen perusteena olevaan velkaan nähden määrän, josta maksaja ja saaja olisivat sopineet, jollei tällaista suhdetta olisi, sovelletaan tämän artiklan määräyksiä vain viimeksi mainittuun määrään. Tässä tapauksessa verotetaan tämän määrän ylittävästä maksun osasta kunkin asianomaisen sopimusvaltion lainsäädännön mukaan, ottaen huomioon tämän sopimuksen muut määräykset.

12 artikla

Rojalti

1. Rojaltista, joka kertyy sopimusvaltiosta ja maksetaan toisessa sopimusvaltiossa asuvalle henkilölle, verotetaan vain tässä toisessa valtiossa.

2. Milloin sopimusvaltiossa asuvalla rojaltin saajalla on kiinteä toimipaikka tai kiinteä paikka muussa sopimusvaltiossa kuin siinä, jossa hän asuu, ja rojaltin maksamisen perusteena oleva oikeus tai omaisuus tosiasialisesti liittyy kiinteästä toimipaikasta harjoitettuun liiketoimintaan tai kiinteästä paikasta harjoitettuun itsenäiseen ammattitoimintaan, voidaan, 1 kappaleen määräysten estämättä, rojaltista, joka kertyy sopimusvaltiosta ja maksetaan tällaiselle saajalle, verottaa 7 tai 14 artiklan määräysten mukaisesti siinä sopimusvaltiossa, jossa kiinteä toimipaikka tai kiinteä paikka on.

3. Sanonnalla ”rojalti” tarkoitetaan tässä artiklassa kaikkia suorituksia, jotka saadaan korvauksena kirjallisen, taiteellisen tai tieteellisen teoksen (siihen luettuina elokuvafilmi sekä radio- ja televisiolähteyksessä käytettävä filmi ja nauha) tekijänoikeuden, patentin, tavaramerkin, mallin tai muotin, piirustuksen, salaisen kaavan tai valmistusmenetelmän käyttämisestä tai käyttöoikeudesta sekä teollisen, kaupallisen tai tieteellisen välineistön käyttämisestä tai käyttöoikeudesta tahi teollisia, kaupallisia tai tieteellisiä kokemuksia koskevista tiedoista.

4. Jos rojaltin määrä maksajan ja saajan tai heidän molempien ja muun henkilön välisen erityisen suhteen vuoksi ylittää rojaltin maksamisen perusteena olevaan käyttöön, oikeuteen tai tietoon nähden määrän, josta maksaja ja saaja olisivat sopineet, jollei tällaista suhdetta olisi, sovelletaan tämän artiklan määräyksiä vain viimeksi mainittuun määrään. Tässä tapauksessa verotetaan tämän määrän ylittävästä maksun osasta kunkin asianomaisen sopimusvaltion lainsäädännön mukaan, ottaen huomioon tämän sopimuksen muut määräykset.

13 artikla

Myyntivoitto

1. Voitosta, jonka sopimusvaltiossa asuva henkilö saa 6 artiklan 2 kappaleessa tarkoitetun ja toisessa sopimusvaltiossa olevan kiinteän omaisuuden luovutuksesta, voidaan verottaa tässä toisessa valtiossa.

2. Voitosta, jonka sopimusvaltiossa asuva henkilö saa 6 artiklan 4 kappaleessa tarkoitetun osakkeen tai muun osuuden luovutuksesta, voidaan verottaa siinä sopimusvaltiossa, jossa kiinteä omaisuus on.

3. Voitosta, joka saadaan sopimusvaltiossa olevan yrityksen toisessa sopimusvaltiossa olevan kiinteän toimipaikan liikeomaisuuteen kuuluvan irtaimen omaisuuden tai sopimusvaltiossa asuvan henkilön toisessa sopimusvaltiossa itsenäistä ammatinharjoittamista varten käytettävänä olevaan kiinteään paikkaan kuuluvan irtaimen omaisuuden luovutuksesta, voidaan verottaa tässä toisessa valtiossa. Sama koskee voittoa, joka saadaan tällaisen kiinteän toimipaikan (erillisenä tai koko yrityksen mukana) tai kiinteän paikan luovutuksesta.

4. Voitosta, joka saadaan kansainväliseen liikenteeseen käytetyn laivan tai ilma-aluksen taikka tällaisen laivan sekä ilma-aluksen käyttämiseen liittyvän irtaimen omaisuuden luovutuksesta, verotetaan vain siinä sopimusvaltiossa, jossa yrityksen tosiasiallinen johto on. Mikäli tämä valtio lainsäädäntönsä johdosta ei voi verottaa koko voitosta, verotetaan voitosta vain siinä valtiossa, jossa asuva yritys on.

5. Voitosta, joka saadaan muun kuin 1—4 kappaleessa tarkoitetun omaisuuden luovutuksesta, verotetaan vain siinä sopimusvaltiossa, jossa luovuttaja asuu.

6. Tämän artiklan 5 kappaleen määräykset eivät vaikuta Norjan oikeuteen oman lainsäädäntönsä mukaisesti.

däntönsä mukaan verottaa voitosta, joka saadaan norjalaisen yhtiön osakkeiden luovutuksesta, kun osakkeet omistaa toisessa sopimusvaltiossa asuva henkilö, joka jonakin ajanjaksona viimeisten viiden vuoden aikana ennen luovutusta on asunut Norjassa.

7. Tämän artiklan 5 kappaleen määräykset eivät vaikuta Ruotsin oikeuteen oman lainsäädäntönsä mukaan verottaa voitosta, jonka toisessa sopimusvaltiossa asuva henkilö saa sellaisen yhtiön osakkeiden tai osuuksien luovutuksesta, jonka varoista olennaisen osan muodostaa kiinteä omaisuus, edellyttäen että henkilö on asunut Ruotsissa jonakin ajanjaksona viimeisten viiden vuoden aikana ennen luovutusta.

14 artikla

Itsenäinen ammatinharjoittaminen

1. Tulosta, jonka sopimusvaltiossa asuva henkilö saa vapaan ammatin tai muun itsenäisen toiminnan harjoittamisesta, verotetaan vain tässä valtiossa, jollei hänellä ole toisessa sopimusvaltiossa kiinteää paikkaa, joka on vakinaisesti hänen käytettävänään toiminnan harjoittamista varten. Jos hänellä on tällainen kiinteä paikka, voidaan tulosta verottaa tässä toisessa valtiossa, mutta vain niin suuresta tulon osasta, joka on luettava kiinteään paikkaan kuuluvaksi.

2. Sanonta "vapaa ammatti" käsittää erityisesti itsenäisen tieteellisen, kirjallisen ja taiteellisen toiminnan, kasvatus- ja opetustoiminnan sekä sen itsenäisen toiminnan, jota lääkäri, asianajaja, insinööri, arkkitehti, hammaslääkäri ja tilintarkastaja harjoittavat.

15 artikla

Yksityinen palvelus

1. Jollei 16, 18, 19, 20 ja 21 artiklan määräyksistä muuta johdu, verotetaan palkasta, palkkiosta ja muusta sellaisesta hyvityksestä, jonka sopimusvaltiossa asuva henkilö saa epäitsenäisestä työstä, vain tässä valtiossa, jollei työtä tehdä toisessa sopimusvaltiossa. Jos työ tehdään tässä toisessa valtiossa, voidaan työstä saadusta hyvityksestä verottaa siellä.

2. Tämän artiklan 1 kappaleen määräysten estämättä verotetaan hyvityksestä, jonka sopimusvaltiossa asuva henkilö saa toisessa sopi-

musvaltiossa tekemästään epäitsenäisestä työstä, vain ensiksi mainitussa valtiossa, jos:

a) saaja oleskelee tässä toisessa valtiossa yhdessä tai useammassa jaksossa yhteensä enintään 183 päivää kalenterivuoden aikana, ja

b) hyvityksen maksaa työnantaja tai se maksetaan työnantajan puolesta, joka ei ole tässä toisessa valtiossa asuva, sekä

c) hyvityksellä ei rasiteta kiinteää toimipaikkaa tai kiinteää paikkaa, joka työnantajalla on tässä toisessa valtiossa.

3. Edellä tässä artiklassa olevien määräysten estämättä verotetaan tulosta, joka saadaan epäitsenäisestä työstä, milloin työ tehdään:

a) suomalaisessa, islantilaisessa, norjalaisessa, ruotsalaisessa tai tanskalaisessa laivassa, vain siinä sopimusvaltiossa, jonka kansallisuus laivalla on; sopimusvaltiossa olevan yrityksen niin sanotuina bareboat ehdoin rahtaama ulkomainen laiva rinnastetaan tätä määräystä sovellettaessa vastaavasti suomalaiseen, islantilaiseen, norjalaiseen, ruotsalaiseen tai tanskalaiseen laivaan;

b) kansainvälisessä liikenteessä olevassa ilma-aluksessa, vain siinä sopimusvaltiossa, jossa työtulon saaja asuu;

c) kalastus-, hylkeenpyynti- tai valaanpyyntialuksessa, vain siinä sopimusvaltiossa, jossa työtulon saaja asuu, myös silloin kun tulo työstä saadaan tiettyinä osuutena tai osana kalastus-, hylkeenpyynti- tai valaanpyyntitoiminnan voitosta.

16 artikla

Johtajanpalkkio

Johtajanpalkkiosta ja muusta sellaisesta suorituksista, jonka sopimusvaltiossa asuva henkilö saa toisessa sopimusvaltiossa asuvan yhtiön johtokunnan tai muun sellaisen elimen jäsenenä, voidaan verottaa tässä toisessa valtiossa.

17 artikla

Taiteilijat ja urheilijat

1. Tämän sopimuksen 14 ja 15 artiklan määräysten estämättä voidaan tulosta, jonka sopimusvaltiossa asuva henkilö saa taiteilijana, kuten teatteri- tai elokuvanäyttelijänä, radio- tai televisiotaiteilijana tahi muusikkona, taikka

urheilijana, toisessa sopimusvaltiossa harjoittamastaan henkilökohtaisesta toiminnasta, verottaa tässä toiseessa valtiossa.

2. Milloin tulo, joka saadaan taitelijan tai urheilijan tässä ominaisuudessaan harjoittamasta toiminnasta, ei tule taitelijalle tai urheilijalle itselleen vaan toiselle henkilölle, voidaan tästä tulosta, 7, 14 ja 15 artiklan määräysten estämättä, verottaa siinä sopimusvaltiossa, jossa taitelija tai urheilija harjoittaa toimintaansa.

3. Jos sopimusvaltio, jossa 1 ja 2 kappaleessa tarkoitettua toimintaa harjoitetaan, ei verolainsäädäntönsä mukaan voi verottaa siellä mainitusta tulosta, verotetaan tulosta vain siinä sopimusvaltiossa, jossa saaja asuu.

18 artikla

Eläke, elinkorko sekä sosiaalilainsäädännön mukaan tapahtuva suoritus

1. Eläkkeestä ja elinkorosta, joka maksetaan sopimusvaltiosta, sekä sopimusvaltion sosiaalilainsäädännön mukaan tapahtuvasta suorituksesta verotetaan vain tässä valtiossa.

2. Sanonnalla "elinkorko" tarkoitetaan vahvistettua rahamäärää, joka määrättyinä ajankohdina joko asianomaisen elinkautena tai yksilöitynä taikka tiettyinä aikana toistuvasti maksetaan ja joka perustuu veloitukseen toimeenpanna maksut täyden raha- tai rahanarvoisen suorituksen vastikkeeksi.

19 artikla

Julkinen palvelus

1. Hyvityksestä (eläkettä lukuun ottamatta), jonka sopimusvaltio, sen valtiollinen osa, paikallisviranomaisen tai julkisoikeudellinen laitos maksaa luonnolliselle henkilölle työstä, joka tehdään tämän valtion, sen valtiollisen osan, paikallisviranomaisen tai julkisoikeudellisen laitoksen palveluksessa, verotetaan vain tässä valtiossa.

2. Tällaisesta hyvityksestä verotetaan kuitenkin vain siinä sopimusvaltiossa, jossa työ tehdään, jos saaja on henkilö, joka asuu tässä valtiossa ja

- a) on tämän valtion kansalainen; tai
- b) hänestä ei tullut tässä valtiossa asuvaa ainoastaan tämän työn tekemiseksi; tai
- c) häntä ei voida verottaa hyvityksestä siinä valtiossa, josta se maksetaan.

20 artikla

Opiskelijat ja harjoittelijat

1. Henkilöä, joka oleskelee sopimusvaltiossa ainoastaan

a) tässä sopimusvaltiossa olevassa yliopistossa tai muussa opetuslaitoksessa harjoitettavia opintoja varten, tai

b) tässä sopimusvaltiossa tapahtuvaa liikealan, teollisuuden, maatalouden tai metsätalouden harjoittelua varten

ja joka asuu tai välittömästi ennen tätä oleskelua asui toisessa sopimusvaltiossa, ei ensiksi mainitussa valtiossa veroteta rahamäärästä, jotka hän saa tämän valtion ulkopuolella olevasta lähteestä elatustaan, koulutustaan tai harjoitteluaan varten.

2. Henkilö, joka opiskelee sopimusvaltiossa olevassa yliopistossa ja joka tilapäisen oleskelun aikana toisessa sopimusvaltiossa työskentelee tässä toisessa valtiossa enintään 100 päivää saman kalenterivuoden aikana saadakseen opintoihin liittyvää käytännön kokemusta, verotetaan viimeksi mainitussa valtiossa vain työstä saadun tulon siitä osasta, joka ylittää 2 000 Ruotsin kruunun suruisen keskimääräisen kuukausitulon tai sen vasta-arvon Suomen, Islannin, Norjan tai Tanskan rahana. Tämän kohdan mukaisesti vapautetaan verotuksesta kuitenkin yhteensä enintään 6 000 Ruotsin kruunua kalenterivuotta kohti tai sen vasta-arvo Suomen, Islannin, Norjan tai Tanskan rahana. Edellä mainittuun määrään sisältyy kysymyksessä olevalta kalenterivuodelta myönnettävä henkilökohtainen vähennys.

3. Sopimusvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset sopivat keskenään 2 kappaleen määräysten soveltamisesta. Toimivaltaiset viranomaiset voivat myös sopia sellaisesta muutoksesta siinä mainittuihin rahamääriin, joka rahan arvon muuttumiseen, jonkin sopimusvaltion muuttuneeseen lainsäädäntöön tai muuhun sellaiseen seikkaan nähden katsotaan kohtuulliseksi.

21 artikla

Sopimusvaltion rannikon ulkopuolella tapahtuva liiketoiminta tai työ

1. Jollei 2 ja 3 kappaleen määräyksistä muuta johdu, katsotaan sopimusvaltiossa asuvalla henkilöllä, joka toisen sopimusvaltion rannikon ulkopuolella harjoittaa tämän toisen val-

tion merenpohja-alueen luonnonvarojen tutkimiseen tai hyväksikäyttöön liittyvää liiketoimintaa, olevan kiinteä toimipaikka tai kiinteä paikka tässä toisessa valtiossa.

2. Tämän artiklan 1 kappaleen määräyksiä ei sovelleta, jos toiminta kestää yhdessä tai useammassa jaksossa yhteensä enintään 30 päivää kahdentoista kuukauden aikana.

3. Tämän artiklan 2 kappaleelta sovellettaessa pidetään toisen yrityksen kanssa etuyhteydessä olevan yrityksen harjoittamaa toimintaa viimeksi mainitun yrityksen harjoittamana, jos toiminta on olennaisesti samaa kuin tämän toisen yrityksen harjoittama toiminta. Yritysten katsotaan olevan etuyhteydessä keskenään, jos yritys välittömästi tai välillisesti osallistuu toisen yrityksen johtoon tai valvontaan tahi omistaa osan tämän yrityksen pääomasta taikka jos samat henkilöt välittömästi tai välillisesti osallistuvat molempien yritysten johtoon tai valvontaan tahi omistavat osan näiden yritysten pääomasta.

4. Tämän sopimuksen 8 artiklan 1 kappaleen määräyksiä sovelletaan tuloon, joka saadaan laivalla tai ilma-aluksella tapahtuvasta henkilöiden ja tarvikkeiden kuljetuksesta 1 kappaleessa tarkoitettulle merenpohja-alueelle tahi hinaajien, huoltoalusten ja muiden samankaltaisiin tehtäviin käytettyjen alusten käyttämisestä mainitussa kappaleessa tarkoitettua toiminnan yhteydessä.

5. Tämän sopimuksen 13 artiklan 4 kappaleen ja 23 artiklan 3 kappaleen määräyksiä sovelletaan voittoon, joka saadaan 4 kappaleessa tarkoitettujen laivojen, veneiden ja ilma-alusten luovutuksesta, ja varallisuuteen, joka koostuu tällaisista laivoista, veneistä ja ilma-aluksista.

6. Tämän sopimuksen muiden määräysten estämättä noudatetaan seuraavia määräyksiä sellaisen tulon ja muun samankaltaisen hyvityksen verotuksessa, jonka sopimusvaltiossa asuva henkilö saa toisen sopimusvaltion rannikon ulkopuolella tehdystä työstä työnantajan lukuun, joka siellä harjoittaa 1 kappaleessa tarkoitettua toimintaa:

a) Jollei b)—d) kohdan määräyksistä muuta johdu, voidaan tällaisesta hyvityksestä verottaa tässä toisessa valtiossa vain, jos työ kestää siellä yhdessä tai useammassa jaksossa yhteensä yli 30 päivää kahdentoista kuukauden aikana.

b) Tällaisesta hyvityksestä verotetaan vain ensiksi mainitussa sopimusvaltiossa jos

1) työ liittyy öljyesiintymän hyväksikäyttöön, joka sijaitsee sopimusvaltion ja toisen valtion välisellä keskiviivalla,

2) näiden valtioiden välillä on sopimus, joka koskee esiintymien yhteistä hyväksikäyttöä, ja

3) hyväksikäyttö tapahtuu samanaikaisesti keskiviivan molemmilla puolilla.

Tämän kohdan määräyksiä sovelletaan vain, milloin sopimusvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset ovat tehneet asiasta sopimuksen.

c) Tällaisesta hyvityksestä verotetaan 15 artiklan 3 kappaleen a) kohdan määräysten mukaan, jos työ tehdään tämän artiklan 4 kappaleessa tarkoitettussa veneessä tai laivassa.

d) Tällaisesta hyvityksestä verotetaan vain siinä valtiossa, jossa yrityksen tosiasiallinen johto on, jos työ tehdään tämän artiklan 4 kappaleessa tarkoitettussa ilma-aluksessa.

7. Sanonnalla ”merenpohja-alue” tarkoitetaan tässä artiklassa sopimusvaltion aluevesien merenpohjaa ja sen sisustaa sekä tämän valtion mannerjalustaa.

22 artikla

Muu tulo

1. Tulosta, jonka sopimusvaltiossa asuva henkilö saa ja jota ei käsitellä tämän sopimuksen edellä olevissa artikloissa, verotetaan vain tässä valtiossa riippumatta siitä, mistä tulo kertyy.

2. Tämän artiklan 1 kappaleen määräyksiä ei sovelleta, jos tulon saaja asuu sopimusvaltiossa ja hänellä on toisessa sopimusvaltiossa kiinteä toimipaikka tai kiinteä paikka, sekä tulon maksamisen perusteena oleva oikeus tai omaisuus tosiasiallisesti liittyy kiinteästä toimipaikasta harjoitettuun liiketoimintaan tai kiinteästä paikasta harjoitettuun itsenäiseen ammatitoimintaan. Tässä tapauksessa sovelletaan 7 artiklan tai 14 artiklan määräyksiä. Jos kiinteään toimipaikkaan tai kiinteään paikkaan kuuluu 6 artiklan 2 kappaleessa tarkoitettua kiinteää omaisuutta tahi 6 artiklan 4 kappaleessa tarkoitettu osake tai muu osuus, verotetaan kuitenkin tulosta, joka saadaan tällaisesta omaisuudesta tai osuudesta, 6 artiklan määräysten mukaisesti.

23 artikla

Varallisuus

1. Varallisuudesta, joka koostuu sopimusvaltiossa asuvan henkilön omistamasta 6 artiklan

2 kappaleessa tarkoitetusta ja toisessa sopimusvaltiossa olevasta kiinteästä omaisuudesta, voidaan verottaa tässä toisessa valtiossa.

2. Sopimusvaltiossa asuvan henkilön omistamasta 6 artiklan 4 kappaleessa tarkoitetusta osakkeesta tai muusta yhtiöosuudesta voidaan verottaa siinä sopimusvaltiossa, jossa kiinteä omaisuus on.

3. Varallisuudesta, joka koostuu kansainväliseen liikenteeseen käytetystä laivasta ja ilma-aluksesta sekä tällaisen laivan ja ilma-aluksen käyttämiseen liittyvästä irtaimesta omaisuudesta, verotetaan vain siinä sopimusvaltiossa, jossa yrityksen tosiasiallinen johto on. Mikäli tämä valtio lainsäädäntönsä johdosta ei voi verottaa koko varallisuudesta, verotetaan varallisuudesta vain siinä valtiossa, jossa asuva yritys on.

4. Muusta sopimusvaltiossa asuvan henkilön varallisuudesta verotetaan vain tässä valtiossa riippumatta siitä, missä varallisuus on.

5. Tämän artiklan 4 kappaleen määräysten estämättä voidaan kuitenkin varallisuudesta, joka koostuu sopimusvaltiossa olevan yrityksen toisessa sopimusvaltiossa olevan kiinteän toimipaikan liikeomaisuuteen kuuluvasta irtaimesta omaisuudesta tai sopimusvaltiossa asuvan henkilön toisessa sopimusvaltiossa itsenäistä ammatinharjoittamista varten käytettävänä olevaan kiinteään paikkaan kuuluvasta irtaimesta omaisuudesta, verottaa tässä toisessa valtiossa.

24 artikla

Kuolinpesä

Tulosta tai varallisuudesta, josta sopimusvaltiossa asuvaa kuolinpesää verotetaan, ei saa verottaa toisessa sopimusvaltiossa asuvaa kuolinpesän osakasta.

25 artikla

Kaksinkertaisen verotuksen poistaminen

1. Tanska

a) Milloin Tanskassa asuvalla henkilöllä on tuloa tai varallisuutta, josta tämän sopimuksen mukaan voidaan verottaa toisessa sopimusvaltiossa, Tanskan on, jollei 10 artiklan 8 kappaleen toisen alakappaleen tai b) kohdan määräyksistä muuta johdu:

1) vähennettävä tämän henkilön Tanskan tuloverosta tässä toisessa sopimusvaltiossa maksettua tuloveroa vastaava määrä;

2) vähennettävä tämän henkilön Tanskan varallisuusverosta tässä toisessa sopimusvaltiossa maksettua varallisuusveroa vastaava määrä.

Vähennyksen määrä ei kummassakaan tapauksessa kuitenkaan saa olla suurempi kuin se ennen vähennyksen tekemistä lasketun Tanskan tuloveron tai varallisuusveron osa, joka jakautuu sille tulolle tai sille varallisuudelle, josta voidaan verottaa tässä toisessa valtiossa.

b) Milloin Tanskassa asuvalla henkilöllä on tuloa tai varallisuutta, josta tämän sopimuksen määräysten mukaan verotetaan vain toisessa sopimusvaltiossa, Tanska voi sisällyttää tulon tai varallisuuden verotusperusteeseen, mutta sen on vähennettävä tulon tai varallisuuden perusteella suoritettavasta Tanskan verosta se tuloveron tai varallisuusveron osa, joka jakautuu tästä toisesta valtiosta saadulle tulolle tai siellä olevalle varallisuudelle.

2. Suomi

a) Milloin Suomessa asuvalla henkilöllä on tuloa tai varallisuutta, josta tämän sopimuksen mukaan voidaan verottaa toisessa sopimusvaltiossa, Suomen on, jollei 10 artiklan 8 kappaleen ensimmäisen alakappaleen tai b) kohdan määräyksistä muuta johdu:

1) vähennettävä tämän henkilön Suomen tuloverosta tässä toisessa sopimusvaltiossa maksettua tuloveroa vastaava määrä;

2) vähennettävä tämän henkilön Suomen varallisuusverosta tässä toisessa sopimusvaltiossa maksettua varallisuusveroa vastaava määrä.

Vähennyksen määrä ei kummassakaan tapauksessa kuitenkaan saa olla suurempi kuin se ennen vähennyksen tekemistä lasketun Suomen tuloveron tai varallisuusveron osa, joka jakautuu sille tulolle tai sille varallisuudelle, josta voidaan verottaa tässä toisessa valtiossa.

b) Milloin Suomessa asuvalla henkilöllä on tuloa tai varallisuutta, josta tämän sopimuksen määräysten mukaan verotetaan vain toisessa sopimusvaltiossa, Suomi voi sisällyttää tulon tai varallisuuden verotusperusteeseen, mutta sen on vähennettävä tulon tai varallisuuden perusteella suoritettavasta Suomen verosta se tuloveron tai varallisuusveron osa, joka jakau-

tuu tästä toisesta valtiosta saadulle tulolle tai siellä olevalle varallisuudelle.

3. Islanti

a) Milloin Islannissa asuvalla henkilöllä on tuloa tai varallisuutta, josta tämän sopimuksen määräysten mukaan voidaan verottaa toisessa sopimusvaltiossa, Islannin on, jollei b) tai c) kohdan määräyksistä muuta johdu, vapautettava tällainen tulo tai varallisuus verosta.

b) Milloin Islannissa asuvalla henkilöllä on tuloa, josta 10 artiklan määräysten mukaan voidaan verottaa toisessa sopimusvaltiossa, Islannin on, jollei mainitun artiklan 8 kappaleen ensimmäisen alakappaleen määräyksistä muuta johdu, vähennettävä tämän henkilön Islannin tuloverosta tässä toisessa valtiossa maksettua tuloveroa vastaava määrä. Vähennyksen määrä ei kuitenkaan saa olla suurempi kuin se ennen vähennyksen tekemistä lasketun Islannin veron osa, joka jakautuu sille tulolle, josta voidaan verottaa tässä toisessa valtiossa.

c) Jos Islannissa asuvan henkilön tulo tai varallisuus on sopimuksen määräysten mukaan vapautettu verosta siellä, Islanti voi kuitenkin määrätessään tämän henkilön muusta tulosta tai varallisuudesta suoritettavan Islannin veron määrää ottaa lukuun sen tulon tai varallisuuden, joka on vapautettu verosta.

4. Norja

a) Milloin Norjassa asuvalla henkilöllä on tuloa tai varallisuutta, josta tämän sopimuksen määräysten mukaan voidaan verottaa toisessa sopimusvaltiossa, Norjan on, jollei b), c) tai d) kohdan määräyksistä muuta johdu, vapautettava tällainen tulo tai varallisuus verosta.

b) Jos Norjassa asuvalla henkilöllä on tuloa, josta 10 artiklan tai 21 artiklan määräysten mukaan voidaan verottaa toisessa sopimusvaltiossa, Norjan on, jollei 10 artiklan 8 kappaleen ensimmäisen alakappaleen määräyksistä muuta johdu, vähennettävä tämän henkilön Norjan tuloverosta tässä toisessa valtiossa maksettua tuloveroa vastaava määrä. Vähennyksen määrä ei kuitenkaan saa olla suurempi kuin se ennen vähennyksen tekemistä lasketun Norjan veron osa, joka jakautuu sille tulolle, josta voidaan verottaa tässä toisessa valtiossa.

c) Jos Norjassa asuvan henkilön tulo tai varallisuus on sopimuksen määräysten mukaan vapautettu verosta siellä, Norja voi kuitenkin määrätessään tämän henkilön muusta tulosta

tai varallisuudesta suoritettavan Norjan veron määrää ottaa lukuun sen tulon tai varallisuuden, joka on vapautettu verosta.

d) Milloin sopimusvaltiossa asuva henkilö saa 13 artiklan 6 kappaleessa tarkoitettua voittoa, josta voidaan verottaa Norjassa, Norjan on vähennettävä tämän henkilön Norjan tuloverosta toisessa sopimusvaltiossa voitosta maksettua veroa vastaava määrä. Vähennyksen määrä ei kuitenkaan saa olla suurempi kuin se ennen vähennyksen tekemistä lasketun Norjan veron osa, joka jakautuu voitolle.

5. Ruotsi

a) Milloin Ruotsissa asuvalla henkilöllä on tuloa tai varallisuutta, josta tämän sopimuksen mukaan voidaan verottaa toisessa sopimusvaltiossa, Ruotsin on, jollei 10 artiklan 8 kappaleen ensimmäisen alakappaleen tai b), c) tai d) kohdan määräyksistä muuta johdu:

1) vähennettävä tämän henkilön Ruotsin tuloverosta tässä toisessa sopimusvaltiossa maksettua tuloveroa vastaava määrä;

2) vähennettävä tämän henkilön Ruotsin varallisuusverosta tässä toisessa sopimusvaltiossa maksettua varallisuusveroa vastaava määrä.

Vähennyksen määrä ei kummassakaan tapauksessa kuitenkaan saa olla suurempi kuin se ennen vähennyksen tekemistä lasketun Ruotsin tuloveron tai varallisuusveron osa, joka jakautuu sille tulolle tai sille varallisuudelle, josta voidaan verottaa tässä toisessa valtiossa.

b) Sovellettaessa a) kohtaa on, kun ruotsalaisen yrityksen Suomessa olevan kiinteän toimipaikan tulo- tai varallisuusverotuksessa Suomessa on erityisen lainsäädännön nojalla myönnetty huojennus, yrityksen saaman tulon tai varallisuuden perusteella suoritettavasta Ruotsin verosta vähennettävä se tulovero tai varallisuusvero, joka olisi ollut suoritettava Suomessa, jos sellaista veronhuojennusta ei olisi myönnetty.

c) Milloin Ruotsissa asuvalla henkilöllä on tuloa tai varallisuutta, josta tämän sopimuksen määräysten mukaan verotetaan vain toisessa sopimusvaltiossa, Ruotsi voi sisällyttää tulon tai varallisuuden verotusperusteeseen, mutta sen on vähennettävä tulon tai varallisuuden perusteella suoritettavasta Ruotsin verosta se tuloveron tai varallisuusveron osa, joka jakautuu tästä toisesta valtiosta saadulle tulolle tai siellä olevalle varallisuudelle.

d) Milloin sopimusvaltiossa asuva henkilö saa 13 artiklan 7 kappaleessa tarkoitettua voittoa, josta voidaan verottaa Ruotsissa, Ruotsin on vähennettävä tämän henkilön Ruotsin tuloverosta toisessa sopimusvaltiossa voitosta maksettua veroa vastaava määrä. Vähennyksen määrä ei kuitenkaan saa olla suurempi kuin se ennen vähennyksen tekemistä lasketun Ruotsin veron osa, joka jakautuu voitolle.

26 artikla

Verotusoikeuden rajoittaminen

Tulosta, jonka sopimusvaltiossa asuva henkilö saa, tai varallisuudesta, joka tällaisella henkilöllä on, ei saa verottaa toisessa sopimusvaltiossa, jollei verotus ole nimenomaisesti sallittu tämän sopimuksen mukaan.

27 artikla

Syrjintäkielto

1. Sopimusvaltion kansalainen ei toisessa sopimusvaltiossa saa joutua sellaisen verotuksen tai siihen liittyvän velvoituksen kohteeksi, joka on muunlainen tai raskaampi kuin verotus tai siihen liittyvä velvoitus, jonka kohteeksi tämän toisen valtion kansalainen samoissa olosuhteissa joutuu tai saattaa joutua. Tämän sopimuksen 1 artiklan määräysten estämättä sovelletaan tätä määräystä myös henkilöön, joka ei asu sopimusvaltiossa tai useissa sopimusvaltioissa.

2. Verotus, joka kohdistuu sopimusvaltiossa asuvan yrityksen tai henkilön toisessa sopimusvaltiossa olevaan kiinteään toimipaikkaan tai kiinteään paikkaan, ei tässä toisessa valtiossa saa olla epäedullisempi kuin verotus, joka kohdistuu tässä toisessa valtiossa asuvaan samantyyppistä toimintaa harjoittavaan yritykseen tai henkilöön.

Tämän määräyksen ei katsota velvoittavan sopimusvaltiota myöntämään toisessa sopimusvaltiossa asuvalle henkilölle sellaista henkilökohtaista vähennystä verotuksessa, vapautusta verosta tai alennusta veroon siviilisäädyn taikka perheen huoltovelvollisuuden johdosta, joka myönnetään ensiksi mainitussa valtiossa asuvalle henkilölle. Määräys ei myöskään tuota oikeutta saada sopimusvaltiossa toimitettavassa verotuksessa vähennystä tai oikeutta saada siellä vapautusta verosta toisessa sopimusvaltiossa

asuvalle yhtiölle suoritetun osingon tai muun maksun perusteella.

Ensimmäisen alakappaleen määräys ei myöskään estä sopimusvaltiota verottamasta tuloa, jonka kiinteä toimipaikka saa, tämän valtion oman lainsäädännön mukaan, jos kiinteä toimipaikka kuuluu toisessa sopimusvaltiossa olevalle osakeyhtiölle tai siihen verrattavalle yhtiölle. Verotuksen on kuitenkin vastattava verotusta, joka kohdistuu ensiksi mainitussa sopimusvaltiossa asuvan osakeyhtiön tai siihen verrattavan yhtiön ennen jaetun voiton perusteella myönnettävän vähennyksen tekemistä laskettuun tuloon.

3. Muussa kuin sellaisessa tapauksessa, jossa 9 artiklan 1 kappaleen, 11 artiklan 4 kappaleen tai 12 artiklan 4 kappaleen määräyksiä sovelletaan, ovat korko, rojalti ja muu maksu, jotka sopimusvaltiossa oleva yritys suorittaa toisessa sopimusvaltiossa asuvalle henkilölle, vähennyskelpoisia tämän yrityksen verotettavaa tuloa määrättäessä samoin ehdoin kuin maksu ensiksi mainitussa valtiossa asuvalle henkilölle. Samoin on sopimusvaltiossa olevan yrityksen velka toisessa sopimusvaltiossa asuvalle henkilölle vähennyskelpoinen tämän yrityksen verotettavaa varallisuutta määrättäessä samoin ehdoin kuin velka ensiksi mainitussa valtiossa asuvalle henkilölle.

4. Sopimusvaltiossa oleva yritys, jonka pääoman toisessa sopimusvaltiossa tai useissa toisissa sopimusvaltioissa asuva henkilö tai siellä asuvat henkilöt välittömästi tai välillisesti joko kokonaan tai osaksi omistavat tai josta he tällä tavoin määräävät, ei ensiksi mainitussa valtiossa saa joutua sellaisen verotuksen tai siihen liittyvän velvoituksen kohteeksi, joka on muunlainen tai raskaampi kuin verotus tai siihen liittyvä velvoitus, jonka kohteeksi ensiksi mainitussa sopimusvaltiossa oleva muu samanluontainen yritys joutuu tai saattaa joutua.

5. Tämän artiklan määräysten ei katsota velvoittavan Norjaa myöntämään toisen sopimusvaltion kansalaiselle, joka ei ole syntynyt Norjassa norjalaisista vanhemmista, niitä erityisiä veronhuojennuksia, jotka 18 päivänä elokuuta 1911 annetun verolain 22 §:n mukaan myönnetään Norjan kansalaiselle ja henkilölle, joka on syntynyt Norjassa norjalaisista vanhemmista (henkilö, jolla on Norjan ”infødsrett”).

6. Tämän sopimuksen 2 artiklan estämättä sovelletaan tämän artiklan määräyksiä kaikenlaatuisiin veroihin.

28 artikla

Keskinäinen sopimusmenettely

1. Jos henkilö katsoo, että sopimusvaltion tai useiden sopimusvaltioiden toimenpiteet ovat johtaneet tai johtavat hänen osaltaan verotukseen, joka on tämän sopimuksen määräysten vastainen, hän voi saattaa asiansa sen sopimusvaltion toimivaltaisen viranomaisen käsiteltäväksi, jossa hän asuu tai, jos kysymyksessä on 27 artiklan 1 kappaleen soveltaminen, jonka kansalainen hän on, ilman että tämä vaikuttaa hänen oikeuteensa käyttää näiden valtioiden sisäisissä oikeusjärjestyksissä olevia oikeussuojakeinoja.

2. Jos toimivaltainen viranomainen havaitsee huomautuksen perustelluksi, mutta ei itse voi saada aikaan tyydyttävää ratkaisua, viranomaisen on pyrittävä toisen sopimusvaltion toimivaltaisen viranomaisen kanssa, jota asia koskee, keskinäisin sopimuksin ratkaisemaan asia siinä tarkoituksessa, että verotus, joka on tämän sopimuksen vastainen, vältetään. Jollei asia koske sitä valtiota, jonka toimivaltaisen viranomaisen käsiteltäväksi asianomainen henkilö on saattanut asian, tämän toimivaltaisen viranomaisen on siirrettävä asia sellaisen valtion toimivaltaiselle viranomaiselle, jota asia koskee.

3. Jos sopimusvaltioiden välillä syntyy vaikeuksia tai epätietoisuutta tämän sopimuksen tulkinnassa tai soveltamisessa, näiden valtioiden toimivaltaisten viranomaisten on neuvoteltava keskenään kysymyksen ratkaisemiseksi erityisin sopimuksin. Sopimusvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset voivat myös neuvotella keskenään kaksinkertaisen verotuksen poistamiseksi sellaisissa tapauksissa, joita tämä sopimus ei käsitä, tai sellaisten kysymysten ratkaisemiseksi erityisin sopimuksin, jotka, olematta säänneltyjä sopimuksessa, voivat veron laskemisessa asianomaisissa valtioissa noudatettujen periaatteiden erilaisuuden johdosta tai muista syistä ilmaantua 2 artiklassa tarkoitettujen verojen osalta.

Ennen kuin tehdään päätös kysymyksessä, jota ensimmäisessä alakappaleessa tarkoitetaan, on siinä tarkoitettujen neuvottelujen tulokset mahdollisimman pian annettava tiedoksi muiden sopimusvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille. Jos sopimusvaltion toimivaltainen viranomainen katsoo, että kaikkien sopimusvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on neuvoteltava keskenään, on ensiksi mainitun sopimusvaltion toimivaltaisen viranomaisen

pyynnöstä tällaiset neuvottelut käytävä viivytyksettä.

29 artikla

Diplomaattiset edustajat ja konsulivirkamiehet

Tämä sopimus ei vaikuta niihin verotuksellisiin erioikeuksiin, jotka kansainvälisen oikeuden yleisten sääntöjen tai erityisten sopimusten määräysten mukaan myönnetään diplomaattisille edustajille tai konsulivirkamiehille.

30 artikla

Alueellinen laajentaminen

1. Tämä sopimus voidaan ulottaa, joko sellaisenaan tai tarpeellisin muutoksin, käsittämään ne alueet, jotka on 3 artiklan 1 kappaleen a) kohdan määräysten mukaan jätetty sopimuksen soveltamisalan ulkopuolelle, edellyttäen että siellä kannetaan samanlaisia tai pääasiallisesti samanluonteisia veroja kuin ne, joita tässä sopimuksessa tarkoitetaan. Tällainen laajentaminen on voimassa siitä päivästä lukien sekä sellaisin muutoksin ja ehdoin, niihin luettuina lakkaamista koskevat määräykset, kuin sopimusvaltioiden välillä diplomaattiteitse tapahtuvalla noottienvaihdolla erikseen sovitaan.

2. Jos tämä sopimus 32 artiklan mukaan lakkaa olemasta voimassa, lakkaa sopimus olemasta voimassa myös jokaisen alueen osalta, jota sopimus tämän artiklan perusteella on ulotettu koskemaan, jollei sopimusvaltioiden välillä toisin ole sovittu.

31 artikla

Voimaantulo

1. Sopimus tulee voimaan kolmantenakymmenentenä päivänä siitä päivästä, jona kaikki sopimusvaltiot ovat ilmoittaneet Suomen ulkoasiainministeriölle, että sopimuksen voimaantumiseksi kussakin valtiossa vaadittavat toimenpiteet on suoritettu. Suomen ulkoasiainministeriö ilmoittaa muille sopimusvaltioille näiden ilmoitusten vastaanottamisesta.

2. Tämän sopimuksen voimaantuloa sovelletaan sen määräyksiä tuloon, joka saadaan voimaantuloa lähinnä seuraavan tammikuun 1 päivästä alkaen, ja varallisuuteen, josta veroa on suoritettava voimaantuloa toiseksi seuraavana

kalenterivuotena tai sen jälkeen toimitettavan verotuksen perusteella.

3. Jäljempänä mainitut sopimukset lakkaavat olemasta voimassa eikä niitä enää sovelleta tuloon tai varallisuuteen, johon tätä sopimusta sovelletaan 2 kappaleen mukaan:

Suomen Tasavallan ja Tanskan Kuningaskunnan välillä erinäisten henkilöiden vapauttamisesta kunnallisveroista 19 päivänä lokakuuta 1925 tehty sopimus;

Norjan Kuningaskunnan ja Tanskan Kuningaskunnan välillä tulo- ja varallisuusveroja koskevan kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi 22 päivänä helmikuuta 1957 tehty sopimus siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen;

Islannin Tasavallan ja Ruotsin Kuningaskunnan välillä tulo- ja varallisuusveroja koskevan kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi 23 päivänä tammikuuta 1964 tehty sopimus;

Suomen Tasavallan ja Tanskan Kuningaskunnan välillä tulo- ja omaisuuden kaksinkertaisen verotuksen sekä veron kiertämisen estämiseksi 7 päivänä huhtikuuta 1964 tehty sopimus siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen;

Islannin Tasavallan ja Norjan Kuningaskunnan välillä tulo- ja varallisuusveroja koskevan kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi ja veron kiertämisen estämiseksi 30 päivänä maaliskuuta 1966 tehty sopimus siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen;

Islannin Tasavallan ja Tanskan Kuningaskunnan välillä tulo- ja varallisuusveroja koskevan kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi ja veron kiertämisen estämiseksi 21 päivänä toukokuuta 1970 tehty sopimus siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen;

Norjan Kuningaskunnan ja Ruotsin Kuningaskunnan välillä tulo- ja varallisuusveroja koskevan kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi 1 päivänä marraskuuta 1971 tehty sopimus;

Suomen Tasavallan ja Norjan Kuningaskunnan välillä kaksinkertaisen verotuksen ehkäisemiseksi sekä veron kiertämisen estämiseksi tulo- ja omaisuusverojen osalta 12 päivänä tammikuuta 1972 tehty sopimus;

Suomen Tasavallan ja Islannin Tasavallan välillä tulo- ja omaisuusveroja koskevan kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi ja veron kiertämisen estämiseksi 2 päivänä maaliskuuta 1972 tehty sopimus;

Suomen Tasavallan hallituksen ja Ruotsin Kuningaskunnan hallituksen välillä tulo- ja omaisuusveroja koskevan kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi 27 päivänä kesäkuuta 1973 tehty sopimus siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen;

Ruotsin Kuningaskunnan hallituksen ja Tanskan Kuningaskunnan hallituksen välillä tulo- ja varallisuusveroja koskevan kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi 16 päivänä marraskuuta 1973 tehty sopimus.

32 artikla

Päättyminen

Tämä sopimus on voimassa ilman aikarajoitusta, mutta sopimusvaltio voi irtisanoa sopimuksen diplomaattiteitse ilmoittamalla tästä muille sopimusvaltioille viimeistään kuusi kuukautta ennen kalenterivuoden päättymistä. Jos irtisanomisaikaa on noudatettu, sopimus lakkaa olemasta voimassa irtisanomisen toimitettaneen valtion ja muiden sopimusvaltioiden välillä:

a) tulo- osalta, joka saadaan sitä vuotta, jona irtisanominen tapahtui, lähinnä seuraavan vuoden tammikuun 1 päivänä tai sen jälkeen, sekä

b) varallisuuden osalta, josta veroa on suoritettava sitä vuotta, jona irtisanominen tapahtui, toiseksi lähinnä seuraavana kalenterivuotena tai sen jälkeen toimitettavan verotuksen perusteella.

Sopimus talletetaan Suomen ulkoasiainministeriöön ja Suomen ulkoasiainministeriö toimittaa oikeaksi todistetut jäljennökset siitä kunkin sopimusvaltion hallitukselle.

Tämän vakuudeksi ovat allekirjoittaneet, asianmukaisesti siihen valtuutettuina, allekirjoittaneet tämän sopimuksen.

Tehty Helsingissä 22 päivänä maaliskuuta 1983 yhtenä suomen-, islannin-, norjan-, ruotsin- ja tanskankielisenä kappaleena, jossa ruotsin kielellä on kaksi tekstiä, toinen Suomea ja toinen Ruotsia varten, kaikkien tekstien ollessa yhtä todistusvoimaiset.

PÖYTÄKIRJA

Allekirjoitettaessa tänään Suomen, Islannin, Norjan, Tanskan ja Ruotsin hallitusten välillä tehtyä sopimusta tulo- ja varallisuusveroja kos-
allekirjoittaneet ovat sopineet seuraavista mää-
kevan kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi
räyksistä, jotka ovat sopimuksen olennainen
osa:

I. 5 artiklaan

Milloin sopimusvaltiossa olevalla yrityksellä
samanaikaisesti on toisessa sopimusvaltiossa
useita paikkoja, joissa harjoitetaan rakennus- tai
asennustoimintaa, ja toiminta jossakin näistä
paikoista kestää yli kahdentoista kuukauden
ajan, voivat näiden valtioiden toimivaltaiset
viranomaiset sopimuksin pyrkiä ratkaisemaan,
muodostavatko tällaiset paikat yhdessä kiinteän
toimipaikan toisessa sopimusvaltiossa.

Mitä edellä on sanottu, on vastaavasti voi-
massa, jos sopimusvaltiossa olevalla yrityksellä
on toisessa valtiossa useita peräkkäisiä paikkoja,
joissa harjoitetaan rakennus- tai asennustoimin-
taa, ja toiminnan yhteenlaskettu aika on yli
kaksitoista kuukautta.

II. 7 ja 15 artiklaan

1. Sopimuksen 7 artiklan määräysten estä-
mättä verotetaan tulosta, jonka Norjassa tai
Ruotsissa oleva yritys saa vastaavasti Ruotsissa
tai Norjassa harjoitetusta toiminnasta, vain siinä
valtiossa, jossa asuva yritys on, jos toiminta
käsittää poroaitojen rakentamisen ja kunnossa-
pidon sellaisella Norjan ja Ruotsin välisen
valtakunnanrajan osuudella, joka mainitaan 4
kappaleen mukaisessa sopimuksessa.

2. Sopimuksen 15 artiklan määräysten estä-
mättä verotetaan tulosta, jonka Norjassa tai
Ruotsissa asuva henkilö saa vastaavasti Ruot-
sissa tai Norjassa tehdystä henkilökohtaisesta
työstä, vain siinä valtiossa, jossa henkilö asuu,
jos työ käsittää poroaitojen rakentamisen ja

kunnassapidon sellaisella Norjan ja Ruotsin
välisen valtakunnanrajan osuudella, joka mai-
nitaan 4 kappaleen mukaisessa sopimuksessa.

3. Norjassa tai Ruotsissa olevia yrityksiä
tai asuvia henkilöitä koskevia 1 ja 2 kappaleen
määräyksiä sovelletaan vastaavasti Suomessa tai
Norjassa olevaan yritykseen tai asuvaan henki-
löön.

4. Asianomaisten sopimusvaltioiden toimi-
valtaiset viranomaiset vahvistavat keskinäisin
sopimuksin ne asianomaisten valtakunnanrajan
osuudet, joihin 1—3 kappaleen määräyksiä so-
velletaan.

III. 7, 10—15, 19, 20 ja 23 artiklaan

1. Sopimuksen 7 artiklan, 10 artiklan 2
kappaleen, 11 artiklan 2 kappaleen ja 12 artik-
lan 2 kappaleen määräysten estämättä verote-
taan tulosta, jonka Ruotsissa tai Tanskassa
oleva yritys saa Juutinrauman yli rakennetta-
vien kiinteiden yhteyksien rakentamisen ja käy-
tön yhteydessä, vain siinä valtiossa, jossa asuva
yritys on.

2. Sopimuksen 13 artiklan 3 kappaleen mää-
räysten estämättä verotetaan voitosta, jonka
Ruotsissa tai Tanskassa oleva yritys tai asuva
henkilö saa siinä mainitun, Juutinrauman yli
rakennettavien kiinteiden yhteyksien rakenta-
misessa ja käytössä käytetyn omaisuuden luo-
vutuksesta, vain siinä valtiossa, jossa yritys tai
henkilö asuu.

3. Sopimuksen 14 artiklan 1 kappaleen,
15 artiklan 1 kappaleen, 19 artiklan ja 20
artiklan määräysten estämättä verotetaan tu-
lostaa, jonka Ruotsissa tai Tanskassa asuva
henkilö saa Juutinrauman yli rakennettavien
kiinteiden yhteyksien rakentamisen ja käytön
yhteydessä, vain siinä valtiossa, jossa henkilö
asuu.

4. Sopimuksen 23 artiklan 5 kappaleen
määräysten estämättä verotetaan siinä tarkoite-

tusta varallisuudesta, joka Ruotsissa tai Tanskassa asuvalla henkilöllä on ja jota käytetään Juutinrauman yli kiinteitä yhteyksiä rakennettaessa ja käytettäessä, vain siinä valtiossa, jossa yritys tai henkilö asuu.

IV. 8, 13, 15 ja 23 artiklaan

1. Sopimuksen 8 artiklan 1 kappaleen, 13 artiklan 4 kappaleen ja 23 artiklan 3 kappaleen määräyksiä sovelletaan Norjassa, Ruotsissa ja Tanskassa Scandinavian Airlines System (SAS) nimisen yhtiön osakkaiden osalta tuloon tai myyntivoittoon, jonka yhtiö saa, sekä varallisuuteen, joka yhtiöllä on, niiden osuuksien suhteessa, jotka näillä osakkailta on yhtiöön.

2. Sopimuksen 15 artiklan 3 kappaleen b) kohdan määräyksiä sovelletaan myös tuloon, joka saadaan Scandinavian Airlines System (SAS) nimisen yhtiön kotimaan liikenteessä käyttämässä ilma-aluksessa tehdystä työstä.

V. 8, 13 ja 23 artiklaan

Sopimuksen 8 artiklan 1 kappaleessa tarkoitettu toiminnasta saadun tulon osuudesta, 13 artiklan 4 kappaleessa tarkoitettua omaisuuden luovutuksesta saadun voiton osuudesta, sekä 23 artiklan 3 kappaleessa tarkoitettua varallisuuden osuudesta, jonka sopimusvaltiossa asuva henkilö saa tai omistaa yrityksen osakkuuden perusteella, verotetaan vain tässä valtiossa, jos

- a) osakkaat asuvat eri sopimusvaltioissa, ja
 - b) yritystoimintaa harjoittaa yhtiö tai muu yhteenliittymä, jossa on yhteisvastuullisia osakkaita, joista vähintään yhden vastuu lisäksi on rajoittamaton, sekä
 - c) ei ole ilmeistä, että yrityksen tosiasiallinen johto on vain yhdessä sopimusvaltiossa.
- Sopimusvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset voivat sopia keskenään ensimmäisessä alakappaleessa mainittujen verotusperiaatteiden soveltamisesta myös tapauksessa, jossa siinä mainittuja edellytyksiä ei ole.

VI. 12 artiklaan

Milloin Suomen ja useimpien Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) teollistuneiden jäsenvaltioiden välillä tulo- ja varallisuusveroja koskevan kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tehtyihin sopimuksiin on otettu määräys, joka antaa Suomelle oikeuden verottaa Suomesta maksetusta ns. teolli-

suusrojaltilta, on sopimusvaltioiden välillä mahdollisimman pian aloitettava neuvottelut vastaavan oikeuden aikaansaamiseksi sille sopimusvaltiolle, josta rojaltilta kertyy, suhteessa muihin sopimusvaltioihin.

VII. 15 artiklaan

Sopimuksen 15 artiklan 1 ja 2 kappaleen määräysten estämättä verotetaan Suomen ja Ruotsin tai Suomen ja Norjan väliseen maarajaan rajoittuvassa Suomen, Norjan tai Ruotsin kunnassa asuvan henkilön tällaisessa kunnassa toisessa näistä valtioista tehdystä henkilökohtaisesta työstä saamasta tulosta vain siinä valtiossa, jossa kysymyksessä oleva henkilö asuu, edellyttäen että tämä henkilö säännöllisesti oleskelee tässä valtiossa olevassa vakinaisessa asunnossaan.

Sanonnalla ”säännöllisesti oleskelee” tarkoitetaan, että verovelvollinen normaalitapauksessa vähintään kerran viikossa oleskelee siinä sopimusvaltiossa olevassa vakinaisessa asunnossaan, jossa hän asuu.

VIII. 15 ja 19 artiklaan

Sopimuksen 15 artiklan 1 ja 2 kappaleen ja 19 artiklan 1 kappaleen määräysten estämättä verotetaan Norjan ja Ruotsin väliseen maarajaan rajoittuvassa jommankumman valtion kunnassa asuvan henkilön tällaisessa kunnassa toisessa näistä valtioissa tehdystä henkilökohtaisesta työstä saamasta tulosta vain siinä valtiossa, jossa kysymyksessä oleva henkilö asuu, edellyttäen että tämä henkilö säännöllisesti oleskelee tässä valtiossa olevassa vakinaisessa asunnossaan.

Sanonnalla ”säännöllisesti oleskelee” tarkoitetaan, että verovelvollinen normaalitapauksessa vähintään kerran viikossa oleskelee siinä sopimusvaltiossa olevassa vakinaisessa asunnossaan, jossa hän asuu.

IX. 18 ja 19 artiklaan

Mikäli Norja lainsäädäntönsä johdosta ei voi verottaa 18 ja 19 artiklassa tarkoitettua tulosta, verotetaan tulosta vain siinä valtiossa, jossa saaja asuu.

X. 20 artiklaan

1. Henkilö, joka oleskelee muussa sopimusvaltiossa kuin Islannissa ainoastaan

a) tässä muussa sopimusvaltiossa olevassa yliopistossa tai muussa opetuslaitoksessa harjoitettavia opintoja varten, tai

b) tässä muussa sopimusvaltiossa tapahtuvaa liikealan, teollisuuden, maatalouden tai metsätalouden harjoittelua varten, ja joka asuu tai välittömästi ennen tätä oleskelua asui Islannissa, verotetaan työstä saadusta tulosta ensiksi mainitussa sopimusvaltiossa vain siitä tulon osasta, joka ylittää 20 000 Ruotsin kruunua kalenterivuotta kohti tai sen vasta-arvon Suomen, Islannin, Norjan tai Tanskan rahana. Edellä mainittuun määrään sisältyy Suomen, Norjan tai Ruotsin oleskelun aikana kysymyksessä olevalta kalenterivuodelta myönnettävä henkilökohtainen vähennys.

Tanskassa harjoittelun vuoksi tapahtuvan oleskelun aikana on, jos voimassa olevien määräysten mukaan korkeampi määrä katsotaan tarpeelliseksi kysymyksessä olevan henkilön elatusta varten, tämä korkeampi määrä vapaa Tanskan verosta. Viimeksi mainittua määrystä ei kuitenkaan sovelleta, milloin opiskelun tai harjoittelun merkitys on toisarvoinen siihen työhön nähden, josta mainittu hyvitys on maksettu.

2. Verovapaus 1 kappaleen mukaan myönnetään vain ajalta, jonka opiskelu tai harjoittelutyö kohtuudella tai tavanomaisesti kestää, kuitenkin enintään kuudeksi peräkkäiseksi kalenterivuodeksi.

3. Sopimusvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset sopivat keskenään 1 ja 2 kappaleen määräysten soveltamisesta. Toimivaltaiset viranomaiset voivat myös sopia sellaisesta muutoksesta siinä mainittuun rahamäärään, joka rahan arvon muuttumiseen, jonkin sopimusvaltion muuttuneeseen lainsäädäntöön tai muuhun sellaiseen seikkaan nähden katsotaan kohtuulliseksi.

XI. 25 artiklaan

1. Islannin pyynnöstä voidaan sopimuksen 25 artiklan 3 kappaleen määräyksiä muuttaa ja ne korvata seuraavalla tekstillä:

”a) Milloin Islannissa asuvalla henkilöllä on tuloa tai varallisuutta, josta tämän sopimuksen mukaan voidaan verottaa toisessa sopimusvaltiossa, Islannin on, jollei 10 artiklan 8 kappaleen ensimmäisen alakappaleen tai b) kohdan määräyksistä muuta johdu:

1) vähennettävä tämän henkilön Islannin tuloverosta tässä toisessa sopimusvaltiossa maksettua tuloveroa vastaava määrä;

2) vähennettävä tämän henkilön Islannin varallisuusverosta tässä toisessa sopimusvaltiossa maksettua varallisuusveroa vastaava määrä.

Vähennyksen määrä ei kummassakaan tapauksessa kuitenkaan saa olla suurempi kuin se ennen vähennyksen tekemistä lasketun Islannin tuloveron tai varallisuusveron osa, joka jakautuu sille tulolle tai sille varallisuudelle, josta voidaan verottaa tässä toisessa valtiossa.

b) Milloin Islannissa asuvalla henkilöllä on tuloa tai varallisuutta, josta tämän sopimuksen määräysten mukaan verotetaan vain toisessa sopimusvaltiossa, Islanti voi sisällyttää tulon tai varallisuuden verotusperusteeseen, mutta sen on vähennettävä tulon tai varallisuuden perusteella suoritettavasta Islannin verosta se tuloveron tai varallisuusveron osa, joka jakautuu tästä toisesta sopimusvaltiosta saadulle tulolle tai siellä olevalle varallisuudelle.”

Tällaista muutosta koskeva pyyntö tehdään diplomaattiteitse ilmoittamalla tästä kaikille muille sopimusvaltioille. Muutos tulee voimaan kolmantenakymmenentenä päivänä siitä, kun kaikki muut sopimusvaltiot ovat saaneet ilmoituksen ja sen määräyksiä sovelletaan

a) tulosta suoritettavan veron osalta, tuloon, joka saadaan ilmoitusta lähinnä seuraavana tammikuun 1 päivänä tai sen jälkeen, ja

b) varallisuudesta suoritettavan veron osalta, varallisuuteen, josta veroa on suoritettava sitä vuotta, jona ilmoitus tapahtui, toiseksi seuraavana kalenterivuonna tai sen jälkeen toimitettavan verotuksen perusteella.

2. Norjan pyynnöstä voidaan sopimuksen 25 artiklan 4 kappaleen määräyksiä muuttaa ja ne korvata seuraavalla tekstillä:

”a) Milloin Norjassa asuvalla henkilöllä on tuloa tai varallisuutta, josta tämän sopimuksen mukaan voidaan verottaa toisessa sopimusvaltiossa, Norjan on, jollei 10 artiklan 8 kappaleen ensimmäisen alakappaleen tai b) tai c) kohdan määräyksistä muuta johdu:

1) vähennettävä tämän henkilön Norjan tuloverosta tässä toisessa sopimusvaltiossa maksettua tuloveroa vastaava määrä;

2) vähennettävä tämän henkilön Norjan varallisuusverosta tässä toisessa sopimusvaltiossa maksettua varallisuusveroa vastaava määrä.

Vähennyksen määrä ei kummassakaan tapauksessa kuitenkaan saa olla suurempi kuin se ennen vähennyksen tekemistä lasketun Norjan tuloveron tai varallisuusveron osa, joka jakautuu sille tulolle tai sille varallisuudelle, josta voidaan verottaa tässä toisessa valtiossa.

b) Milloin Norjassa asuvalla henkilöllä on tuloa tai varallisuutta, josta tämän sopimuksen määräysten mukaan verotetaan vain toisessa sopimusvaltiossa, Norja voi sisällyttää tulon tai varallisuuden verotusperusteeseen, mutta sen on vähennettävä tulon tai varallisuuden perusteella suoritettavasta Norjan verosta se tuloveron tai varallisuusveron osa, joka jakautuu tästä toisesta sopimusvaltiosta saadulle tulolle tai siellä olevalle varallisuudelle.

c) Milloin sopimusvaltiossa asuva henkilö saa 13 artiklan 6 kappaleessa tarkoitettua voittoa, josta voidaan verottaa Norjassa, Norjan on vähennettävä tämän henkilön Norjan tuloverosta toisessa sopimusvaltiossa voitosta maksettua veroa vastaava määrä. Vähennyksen määrä ei kuitenkaan saa olla suurempi kuin se ennen vähennyksen tekemistä lasketun Norjan veron osa, joka jakautuu tälle voitolle.”

Tällaista muutosta koskeva pyyntö tehdään diplomaattiteitse ilmoittamalla tästä kaikille muille sopimusvaltioille. Muutos tulee voimaan kolmantenakymmenentenä päivänä siitä, kun kaikki muut sopimusvaltiot ovat saaneet ilmoituksen ja sen määräyksiä sovelletaan

a) tulosta suoritettavan veron osalta, tuloon, joka saadaan ilmoitusta lähinnä seuraavana tammiukuun 1 päivänä tai sen jälkeen, ja

b) varallisuudesta suoritettavan veron osalta, varallisuuteen, josta veroa on suoritettava sitä vuotta, jona ilmoitus tapahtui, toiseksi seuraavana kalenterivuonna tai sen jälkeen toimitettavan verotuksen perusteella.

XII. 31 artiklaan

1. Sopimuksen 31 artiklan 2 ja 3 kappaleen määräysten estämättä on Ruotsin Kuningaskunnan hallituksen ja Tanskan Kuningaskunnan hallituksen välillä tulo- ja varallisuusveroja koskevan kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi 16 päivänä marraskuuta 1973 tehdyn sopimuk-

sen 15 artiklan 4 kappale edelleen voimassa ja sen määräyksiä sovelletaan tuloon, joka saadaan ennen sitä vuotta, jona tämä sopimus on tullut voimaan, seuraavan kolmannen kalenterivuoden päättymistä.

Ensimmäisessä alakappaleessa mainitun ajan päätyttyä lakkaavat siinä mainitut 16 päivänä marraskuuta 1973 tehdyn sopimuksen määräykset olemasta voimassa.

Ensimmäisessä alakappaleessa mainitut 16 päivänä marraskuuta 1973 tehdyn sopimuksen määräykset ovat näin kuuluvat:

”Tämän artiklan 1 ja 2 kappaleen määräysten estämättä verotetaan tulosta, jonka sopimusvaltiossa asuva ns. rajankävijä saa toisessa sopimusvaltiossa tehdystä työstä, vain ensiksi mainitussa sopimusvaltiossa. Tätä määräystä sovellettaessa pidetään rajankävijänä sellaista toisen palveluksessa olevaa henkilöä, joka säännöllisesti oleskelee siinä sopimusvaltiossa olevassa vakinaisessa asunnossaan, jossa hän asuu, mutta joka normaalitapauksessa tekee työtään toisessa sopimusvaltiossa.”

2. Tornion ja Muonion rajajokien uittoväylässä uittoa toimittamaan perustetun uittoyhdistyksen verovapaudesta Suomessa ja Ruotsissa on voimassa, mitä siitä erikseen on sovittu.

3. Perusteista, joita noudatetaan jaettaessa Luossavaara-Kiirunavaara Aktiebolag nimisen yhtiön tulojen verotusta Norjan ja Ruotsin kesken, on voimassa, mitä siitä erikseen on sovittu.

Pöytäkirja talletetaan Suomen ulkoasiainministeriöön ja Suomen ulkoasiainministeriö toimittaa oikeaksi todistetut jäljennökset siitä kunkin sopimusvaltion hallitukselle.

Tämän vakuudeksi ovat allekirjoittaneet, asianmukaisesti siihen valtuutettuina, allekirjoittaneet tämän pöytäkirjan.

Tehty Helsingissä 22 päivänä maaliskuuta 1983 yhtenä suomen-, islannin-, norjan-, ruotsin- ja tanskankielisenä kappaleena, jossa ruotsin kielellä on kaksi tekstiä, toinen Suomea ja toinen Ruotsia varten, kaikkien tekstien ollessa yhtä todistusvoimaiset.

